

OORLOG EN VREDE

Inleiding

Oorlog en vrede, heel het leven wordt bepaald door deze begrippen. Ook het leven van de natuurlijke mens. Aan de ene kant strijd; al was het maar de strijd om het bestaan. Dat brengt soms oorlog met zich mee. Aan de andere kant vrede. Ach, dat is de rust waarnaar wij streven en het ideaal dat wij hebben: zo zou het moeten zijn. Maar ja, wij leven nu eenmaal niet in een ideale wereld en dus hebben we aan de ene kant te maken met oorlog en aan de andere kant met vrede.

De opvattingen over deze tegengestelde thema's veranderen in de loop van de tijd, net als het klimaat. Er zijn filosofieën die gericht zijn op de vrede van de mens en het komt er daarbij op neer dat je zo min mogelijk moet weten, je zo min mogelijk zorgen moet maken en een voorbeeld moet nemen aan de dieren. Samengevat betekent dit dat je volkomen apathisch moet worden voor je omgeving; dan heb je vrede met de omstandigheden. Of je dan ook leeft...?

Er zijn ook filosofieën die precies de andere kant op redeneren. Dit houdt in dat je zoveel mogelijk moet strijden, want de hele natuur is een strijd, de dierenwereld is een strijd. Als een mens niets te strijden heeft dan leeft hij niet. Dat is de grondslag van het fascisme: een mens moet iets hebben om voor te vechten en als hij vrede heeft wordt hij ongelukkig. Een mens moet overwinningen behalen. Voor dat doel is de sport uitgevonden. Dan kunnen we in het dagelijks leven (dat we serieus nemen) een beetje vrede hebben en voor zover we behoefte aan oorlog hebben, hebben we altijd nog Ajax en Twente.

Oorlog en vrede, het kan overal over gaan. De Bijbel spreekt er natuurlijk ook over. Oorlog bevalt ons niet; daar moet toch een keer een einde aan komen. Maar als het vrede is, leef je dan? En zo ja, waarvoor? Dat zijn de grote vragen van de mensheid.

Daar waar de mens leert dat men eigenlijk iets nodig heeft om voor te vechten, om voor te strijden, omdat hij per definitie een krijger is, kan hij wel enige Bijbelteksten vinden om deze stelling te rechtvaardigen. Aan de andere kant kun je ook Bijbelteksten vinden voor de stelling dat bloedvergieten en strijd allemaal uit den boze is; dat het de bedoeling is dat we vrede zouden hebben en vrede zouden houden.

Dat is ook het aardige van de Bijbel: als je niet al teveel van de Bijbel afweet, kun je Hem gemakkelijk aanpassen aan de veranderende maatschappelijke opvattingen en culturele omstandigheden. Maar het bijzondere van de Bijbel is juist dat Die niet verandert en dat God niet verandert. Hoewel de Bijbel wel degelijk spreekt over veranderende omstandigheden of tijden, van Godswege geregeld en tevoren gepland en

bovendien ook tevoren geopenbaard. Er verandert dus zeker wel wat in de loop van de heilsgeschiedenis, maar dit wil niet zeggen dat het Woord van God Zich aanpast aan de omstandigheden. Het is andersom. De Bijbelse boodschap is dat de mens zich aan zou passen aan het plan Gods en dus aan de door Hem eventueel veranderde omstandigheden. Want er zijn natuurlijk ook dingen die absoluut nooit veranderen. Bijvoorbeeld dat de mens gerechtvaardigd wordt uit geloof, zonder werken; dat is de hele heilsgeschiedenis zo geweest en dat is nog steeds zo. Dit staat al in Genesis 15. God rekent geloof tot gerechtigheid. Dat wordt in het NT aangehaald. Daar staat dat het in de dagen van Abraham geschreven is tot lering van ons

(Rom. 3: 28; Gal. 2: 16; 3: 6 - 18).

Oorlog en vrede zijn geen absolute begrippen. Dat is belangrijk om te weten als deze onderwerpen ter discussie komen. Als het over oorlog gaat is de vraag: 'Met wie?'. Datzelfde geldt voor vrede: 'Met wie heb je vrede?'. Waar nu eenmaal (on-Bijbels gezegd) twee tegenovergestelde krachten in deze wereld werken, is het duidelijk hoe dat ongeveer zit. Want als je vrede hebt met de ene partij, dan heb je oorlog met de andere partij en omgekeerd. Dat is in de wereld onder de volkeren ook zo. Je kunt je als land verbinden aan een ander land, maar dat levert je vijanden op. Andersom ook; het is maar waar je voor kiest. De kunst is altijd geweest, ook in de internationale politiek, dat je op het juiste moment de goede partij weet te kiezen, maar het blijft een gok. Dat is de tragiek van de NSB'ers uit de 2^e wereldoorlog: als de Duitsers gewonnen hadden, dan hadden zij de macht gegrepen en waren al die anderen fout geweest. Het is niet aardig om dat zo te zeggen, maar zo werkt het wel. De kunst is van tevoren te weten wie er gaat winnen. En als je te lang aan een verliezende partij vasthoudt, dan ga je mee de vernieling in. Zo werken die dingen. Dit wil niet zeggen dat het ons allemaal niet uitmaakt en onverschillig laat. Integendeel. Maar het punt is dat de strijd die de wereld kent en die eigenlijk overal in de wereld aan de orde is, naar Bijbelse maatstaven de verkeerde strijd is. De Bijbel spreekt over de goede strijd. Wij (gelovigen, broeders en zusters) worden geacht vrede met God te hebben. Wij hebben vrede met God, maar in absolute zin hebben wij geen vrede. Juist omdat wij vrede hebben met God staan we midden in de oorlog. De werkelijke strijd waardoor de wereld gekenmerkt wordt is niet maar een strijd van het ene volk tegen het andere of de ene cultuur tegen de andere of de ene economie tegen de andere, maar het is de strijd tussen waarheid en leugen.

We hebben de begrippen waarheid en leugen afgeschaft en vervangen door het begrip democratie, met als motto dat de meeste stemmen gelden. Daar hoef je niet wakker van te liggen, maar het is de moeite waard soms over deze dingen na te denken.

Waarheid is dat de meeste stemmen gelijk hebben. Dit impliceert dat de minderheid ongelijk heeft en dus de leugen verkondigt. Dat is niet alleen in de wereld zo, maar ook in de religie. Het heeft ook in grote mate de geschiedenis van het christendom bepaald. Men komt bij elkaar, stelt iets ter discussie en stemt erover. De uitslag wordt kort daarna opgenomen in wat wij noemen een geloofsbelijdenis. Doordat het vastgelegd is, kom je er nooit meer vanaf. Met deze vooroordelen hebben we dagelijks te maken. Die bepalen de christelijke leer, maar zijn helaas on-Bijbels. Volgens de Bijbel is het namelijk andersom: wij zouden de meerderheid in het kwade niet volgen. De meerderheid wordt per definitie geacht het kwade te volgen. Vroeger brachten de Europeanen het Evangelie over de hele wereld. Dat doen we nu niet meer, want nu brengen we democratie en dat is (zo fundamenteel mogelijk) helemaal het tegenovergestelde. In democratie krijgt de meerderheid gelijk en je moet er toch niet aan denken dat in de Arabische wereld democratie gevestigd zal worden. Dan krijg je de sharia. En dan te denken dat van oudsher christelijke volken kosten noch moeite sparen om dat geregeld te krijgen.

Dit is gelukkig onze wereld niet en hoeft dus ook niet onze zorg te zijn. Onze zorg is dat wij ons af zouden vragen of de strijd waarin wij als gelovigen betrokken worden wel de goede strijd is. De goede strijd gaat niet ten koste van de belangrijkste vrede die wij kennen en die wij hebben. Wanneer wij vrede hebben met God maakt dat ons ook bekwaam om te staan in de strijd. De strijd is wellicht niet prettig; wij staan erin en moeten ermee leren leven.

Waarom zouden wij als gelovigen ook niet leren leven met de omstandigheden zoals ze nu eenmaal zijn? Dat moet een ongelovige namelijk ook. Ons voordeel ten opzichte van ongelovigen is dat wij vrede met God hebben. Dan hebben we weliswaar strijd te verwachten in de wereld, hoewel we voor die strijd er niet op uitgestuurd worden, want die strijd komt naar ons toe.

Het probleem van de wereld is echter dat men wellicht vrede najaagt omdat het overal oorlog is, maar die vrede onmogelijk is. Dat zegt de Bijbel ook. Diverse profeten, tot in het NT aan toe, zeggen: 'Ze roepen wel vrede (vooral in het Hebreeuws: "Sjaloom"), maar het is geen vrede'. Het lijkt er hooguit bij gelegenheid een beetje op. Toch zal die vrede niet komen, om de eenvoudige reden dat het onmogelijk is. Omdat waar de wereld vrede sluit, men tegelijkertijd vijandschap tegenover God heeft. Vrede in de wereld kan alleen door het sluiten van compromissen. Door met elkaar overeen te stemmen en te zeggen: 'Laten we het er niet meer over hebben. Laten we dit onderwerp als onbelangrijk verklaren. We doen ieder de helft en dan praten we er niet meer over. Jij krijgt van ons dit en wij krijgen van jou dat; einde van het verhaal'. Dat heet 'in der minne schikken' of 'vredesonderhandelingen'. Dat kan nu eenmaal niet in een

wereld die geschapen is door een absolute God, door een absolute Heerser, Die absolute uitspraken gedaan heeft. Wij hebben immers het eeuwig blijvende onvergankelijke Woord van God. De mens kan hier op aarde dus wel een beetje handjeklap gaan doen, maar dat kan uiteraard nooit tot iets leiden. Hij blijft altijd in een positie van oorlog met God. In die omstandigheid is vrede op aarde onmogelijk. Het enige alternatief is vrede met God, tenminste als dit ook een praktische waarheid voor een gelovige is. En hoe meer dit in de praktijk waar is en hoe meer je daaruit leeft en je ervan bewust bent, hoe meer je je ook bewust zult zijn dat wij leven in een volstrekt vijandige wereld.

Het gaat dan niet meteen over de internationale politiek, hoewel dat ook, maar gewoon over je burens.

De wereld is ons vijandig. Efeze 6 spreekt over een wapenrusting die wij zouden dragen. Dit is symboliek en betekent voor sommigen dat ze zich er niets van aan hoeven te trekken. Wij trekken ons er wel iets van aan.

Het gaat over een geestelijke wapenrusting die tot doel heeft dat wij zouden kunnen staan en standhouden en dat wij zouden kunnen staande blijven in de boze dag, want die komt onvermijdelijk. Dat is in de praktijk onze strijd.

Het gaat dan niet eens over een actieve of agressieve vorm van evangelisatie, maar dat je gewoon moet zien staande te blijven voor jezelf, individueel, uit geloof in het Woord van God. In een wereld waarin we worden 'doodgegooid' met allerlei informatie die ons zorgen moeten brengen en die ons onrustig moeten maken over de omstandigheden en ontwikkelingen in de wereldpolitiek en het weer, het klimaat.

De voetbalvelden schijnen te verdrogen! Wij leven in een land van mest en mist en druilerige regen, een land waarin wij omkomen in het water als we er niets aan zouden doen. Dus aan die droogte zou toch wat te doen moeten zijn. In ieder geval, we worden beziggehouden met van alles en nog wat, want wij leven in een zogenaamde communicatiemaatschappij. Dat betekent dat je om de drie minuten moet kijken of je nog mail binnen hebt gekregen, of dat er misschien iets op je voice-mail staat. Het houdt de mens bezig. Informatie tot en met, maar het leidt allemaal tot niets. Het maakt je alleen onrustig. Het gevolg is dat wij ons nu zorgen maken over Ajax en Twente (2011).

Wij worden geacht de waarheid te kennen, die waarheid te verstaan (Joh. 8) en die waarheid zou ons vrijmaken. Daarna zouden wij in die vrijheid de waarheid betrachten (Ef. 4). Wij zouden de waarheid betrachtende (dragende) alleszins opwassen, in geestelijke zin. Zo zou de Gemeente opgroeien, de waarheid dragende.

Te vrezen valt dat men in het christendom de waarheid allang heeft ingeruild voor heel andere zaken. Men heeft dan ook niets meer om voor te strijden, behalve dan het eigen voordeel. Dat heeft met absolute zaken

en het Woord van God helemaal niets meer te maken. 'Laten we onze gemeenschap, onze gemeente, bouwen op die dingen waar we het over eens zijn en ons niet laten scheiden door de dingen waarover we het oneens zijn'. Het enige waar je het na verloop van tijd nog over eens bent is over onze onverschilligheid. Het kan ons niet meer schelen. We vinden de Bijbel niet meer belangrijk; 'Bijbelstudie is niet zo mijn ding'. Het gaat om gemeenteopbouw, om de grote show naar buiten, het theatrale. Dat vindt men prachtig, maar is niets anders dan exhibitionisme.

Waar het in dit leven echt om gaat is maar één ding, namelijk het betrachten van de waarheid.

Je Maintiendrai, ik zal handhaven. Dat is onze wapenspreuk. Het staat in het Frans, maar de Fransen hebben het niet gedaan en daarom doen wij het nu natuurlijk. De Fransen hebben niet gehandhaafd, want de Fransen zijn afstammelingen van Ruben en Ruben heeft er altijd een potje van gemaakt als het om z'n verantwoordelijkheid ging en daarom doen wij het. Het zal wel een verkeerde verklaring zijn.

Waar staan wij Nederlanders dan voor? Wat zouden wij handhaven? Dat moet je eens aan de historici navragen. Uiteindelijk zouden wij staan op het Woord van God, op de waarheid en die handhaven. Daar ging het over, maar dat zijn we allang vergeten.

Als gelovigen hebben wij maar één verantwoordelijkheid, namelijk de waarheid betrachten, eraan vast te houden. En dat zonder allerlei filosofische bijbeschouwingen, als bijvoorbeeld dat je 'waarheid' met een hoofdletter moet schrijven; en de waarheid is Christus, want Hij zei: 'Ik ben de waarheid...'. Dat is allemaal wel zo, maar waarheid is niet slechts die Persoon. Waarheid is waarheid, in de breedste betekenis van de term.

Wat betekent het woord waarheid eigenlijk? 'Waar' wil zeggen dat het waardevol is, maar het wil ook zeggen dat het zeldzaam is en dat je het moet zoeken onder het motto: 'Waar is waarheid?'. Het gaat om iets zeldzaams, maar tegelijkertijd om iets kostbaars. Wij zoeken dat kostbare en zeldzame, omdat wij leven in een wereld die beheerst wordt door de leugen. Sterker nog, door de duivel zelf. Hij heet de vader der leugen (Joh. 8 vanaf vers 30). De Heere Jezus zegt daar dat wij de waarheid zouden verstaan en dat de waarheid ons vrijmaakt. Maar Zijn toehoorders zeggen dan dat zij kinderen van Abraham zijn en nooit iemand gediend hebben. De Heere Jezus zegt daarop: 'Jullie zijn van de duivel, die is de vader der leugen'. Hij is in de waarheid niet staande gebleven en heeft de leugen uitgevonden. Daarom heet hij ook de vader der leugen.

Onze positie als gelovigen is dat wij inderdaad de waarheid zouden handhaven. Dit betekent in de eerste plaats dat wij de waarheid zouden accepteren en ons in heel de waarheid zouden laten leiden. Dat is in de

praktijk het tegenwoordige werk van Christus. Daaruit ontstaat de Gemeente. Zijn bezigheid is ons in heel de waarheid te leiden, zodanig dat ook de waarheid gepredikt zou worden. Dat brengt strijd met zich mee, want de wereld zit niet op waarheid te wachten en heeft daar geen belang bij. Want als je de waarheid kent en zou moeten handhaven, dan bevind je je meteen in oorlog.

Al Gore, voormalig vice-president van de VS, reisde de wereld rond onder het motto 'the inconvenient truth', de ongemakkelijke waarheid'. Waarheid is altijd ongemakkelijk, want waarheid komt ons niet uit. Bovendien ben ik (AKH) er stellig van overtuigd dat de waarheid die Al Gore verkondigt de grootste leugen is die momenteel de wereld over gaat. Dat moet wel zo zijn. Als de verandering van het klimaat zo'n populaire leer is in de wereld, dan moet dat wel een leugen zijn, tenzij eerst aangetoond wordt dat het echt waar is, maar dat is tot nu toe niet gelukt. Niet dat het iets uitmaakt, want wij prediken niet klimaatverandering of instandhouding van deze oude schepping. Wij leren uit de Bijbel dat deze oude schepping sowieso een tijdelijke is en dus voorbijgaat. Alles gaat hier namelijk voorbij en dat is ook de bedoeling.

Aangezien wij uit de Bijbel leren dat God een werk doet en dat deze wereld weliswaar in de macht van de satan ligt, maar God niettemin deze wereld gebruikt om Zijn werk te doen, tot eer van Hem, is er geen enkele reden om je over zaken als klimaatverandering zorgen te maken. Temeer daar wij ook vanuit de Bijbel weten dat deze wereld nog ruim meer dan 1040 jaar mee zal gaan. Wij hebben niets met die zorgen van de wereld te maken. Waar wij mee te maken hebben is dat God een plan heeft met deze wereld, dat uitwerkt en ons oproept om in Zijn werk betrokken te zijn. Niet omdat Hij ons nodig heeft, maar omdat Hij ons wil gebruiken, opdat ook wij zouden delen in Zijn heerlijkheid. Want het werk dat God doet is tot heerlijkheid van Hem.

Dat werk kun je vandaag niet zien, maar dat had Hij van tevoren ook aangekondigd. Die heerlijkheid zal pas geopenbaard worden in de wederkomst van Christus. Dan pas en niet eerder. Intussen hebben wij de strijd om staande te blijven in alle wind van leer, leerstellige stromingen en zo meer. Dat is onze verantwoordelijkheid. Die leerstellige stromingen vind je niet alleen in de wereld, maar minstens net zo intensief en bedreigend in het zogeheten christendom.

Handhaven wij nog steeds?

De wereld wordt beheerst door mode; eerst moeten we die kant opdenken en als we allemaal zover zijn, dan keert de wal het schip en zeilen we weer naar de andere kant.

Vroeger moesten we (we vonden het ook leuk, maar niettemin moest het) bijvoorbeeld voor de trappen van het gemeentehuis allerlei christelijke- en vaderlandslievende liederen zingen. Al die liederen waren toen verplichte

kost en nu haal je het niet in je hoofd om zulke liederen te zingen. Of het ook echt verboden is weet ik niet, maar je loopt grote risico's. Zo zijn de opvattingen binnen één generatie veranderd. Dat gebeurt in het christendom ook. Vroeger moesten we eropuit om het Evangelie te prediken en tegenwoordig moeten we eropuit om vriendschap te sluiten met andersdenkenden en eventueel de dialoog aan te gaan. De zendingsoopdracht is veranderd in: 'Ga uit in de hele wereld en discussieer, of overleg, of onderhandel'.

En het Woord van God...? De wereld leert al heel lang dat het niet bestaat, dat absolute waarheid niet bestaat. Daarvóór is men begonnen te leren dat absoluut gezag niet bestaat. Door de Franse revolutie is alle gezag afgeschaft en onze westerse cultuur is zondermeer gebaseerd op de beginselen van de Franse revolutie.

Het gezag werd afgeschaft; daarna werd de waarheid afgeschaft en hebben de filosofen, de grote denkers van de wereld, uitgedacht dat waarheid niet bestaat, althans niet in de absolute betekenis van de term. Maar nog vóór de Franse revolutie, dus voordat men het gezag afschafte, had men uiteraard eerst het gezag van God en het gezag van het Woord van God afgeschaft. Hoe lang is dat nu helemaal geleden? Nog niet zo lang.

Wat de wereld allemaal uitdenkt maakt op zich niets uit, want de positie van gelovigen is daarmee niet veranderd. Men is in de wereld onverschillig geworden, want iedereen is gelijk en gezag bestaat niet. Maar wij lopen rond met het gezag van het Woord van God en met de absolute waarheid dat wij die gekomen zijn tot aanvaarding van die waarheid en van Degene Die de waarheid personifieert, de Heere Jezus Christus, dat wij daardoor terecht zijn gekomen in een strijd, een continue strijd. Niet in die zin dat wij er een afwijkende mening op nahouden. Onze opvattingen staan diametraal tegenover de beginselen die ten grondslag liggen aan onze westerse cultuur van vandaag. En dan hebben we het nog niet eens over de islam en al die andere godsdiensten, religies of wat daar voor door moeten gaan. Wij staan tegenover een volstrekt vijandige wereld. Merken we daar wat van? Het is te hopen van wel. Maakt het ons onrustig? Als het goed is niet, want dit is onze wereld niet, we horen er niet bij. Het is zoals Rom. 5 zegt vanaf vers 1. Daar worden conclusies getrokken uit de voorgaande vier hoofdstukken, waarin uiteengezet wordt dat de mens gerechtvaardigd wordt uit geloof alleen en buiten de wet om.

Rom. 5: 1 Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus;
 2 Door Welken wij ook de toeleiding hebben door het geloof tot deze genade, in welke wij staan, en roemen in de hoop der heerlijkheid Gods.

- 3 En niet alleenlijk *dit*, maar wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende, dat de verdrukking lijdzaamheid werkt;
- 4 En de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop;
- 5 En de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, Die ons gegeven is.

Zijn wij gerechtvaardigd uit geloof? Je moet eens tegen andere christenen zeggen dat je gerechtvaardigd bent uit geloof. Dan loop je tegen een muur op, want ze zijn het er niet mee eens. Daar stopt het al, want dat gaat toch zo maar niet! Je moet er ook nog wat voor doen. En als je vanuit de Bijbel aangetoond hebt dat een mens er niets voor hoeft te doen, maar wel degelijk gerechtvaardigd wordt door het geloof en dit daardoor niet ontkend kan worden, volgt onmiddellijk plan B en zegt men: 'Ja maar, als je daarna niet de werken hebt, ga je alsnog verloren'. Daarin herken je ogenblikkelijk de duivel. Hij zegt: 'Is het ook dat God gezegd heeft... God heeft het wel gezegd, maar Hij heeft het zo niet bedoeld'. Je moet zelfs tegen de christelijke stroom opzwemmen. Als je één keer zover bent dat je weet dat je gerechtvaardigd bent uit het geloof, dan komen ze je vertellen dat als je dat niet vasthoudt en niet de werken produceert, dan raak je het weer kwijt. Je kunt inderdaad heel wat kwijtraken als de werken er niet zijn, maar je eeuwige leven in ieder geval niet. Wij die dat geloven zijn zeer uitzonderlijk vandaag de dag.

Men vindt dat een gevaarlijke leer, omdat het ons vrede brengt met God. Om één of andere reden wil de mens altijd vechten met God. Wij willen dat God zus of zo doet. Wij willen dat God Zich bezighoudt met dit of dat en vooral met ons en wij proberen door overleg, door dialoog (dat noemen we gebed), God zover te krijgen dat Hij naar ons luistert en dat Hij gehoor geeft aan onze inspraak.

Men heeft methoden gevonden van hoe te bidden. Je kon daarvoor op cursus: 'efficiënt bidden'. Het kost wat, maar dan heb je ook wat.

In calvinistische kringen moet je strijden om in te gaan. Het hele leven is een strijd. Het idee dat het maar één stap is tot Jezus en dat we die stap lang geleden gezet hebben, in die blijde dag, die zalige stond, dat ik Jezus mijn Heiland vond, geldt niet voor calvinisten. Maar zo makkelijk is het. Daarna wordt het pas moeilijk, om staande te blijven in de waarheid in een wereld die beheerst wordt door de leugen. Ja, dat is de strijd waarin wij staan. De volgende stap daarin is om die waarheid ook nog daadwerkelijk te verspreiden.

Rom. 5: 1 Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus;

Je ziet dat vrede geen absoluut begrip is, maar relatief. Het gaat erom met wie je vrede hebt.

Wij zijn gerechtvaardigd door het geloof. Dat wil zeggen dat we zijn vrijgesproken door de hoogste Rechter, op grond van geloof. Wij hebben daarna en daardoor vrede met God door onze Heere Jezus Christus. Hij is Degene Die door Zijn geloof deze verzoening tot stand gebracht heeft (Rom. 3 vanaf vers 21). De vrede die wij hebben bij God is mogelijk gemaakt door het geloof van Jezus Christus en Zijn verzoeningswerk, Die als Lam Gods de zonden der wereld wegdroeg en die te Zijner tijd voor jou en mij, de zondaren, gestorven is, maar ook weer opgewekt is tot onze rechtvaardigmaking.

Rom. 4: 25 Welke overgeleverd is om onze zonden, en opgewekt om onze rechtvaardigmaking.

Daardoor hebben wij vrede bij God (Rom. 5: 1).

Wij verkeren niet in staat van oorlog met God, maar die staat van oorlog ontstaat wel als we menen dat wij God een bepaalde mening moeten bijbrengen of tot bepaalde activiteiten moeten aanzetten. Dat is heidense filosofie. Die zegt dat de mens door zijn gedrag de geesten moet manipuleren, de geesten goedgunstig stemmen. Het zal je gedacht zijn wat diezelfde heidenen daarvoor allemaal moeten doen.

Voor ons ligt de situatie andersom. God trekt ons uit die heidense wereld en zegent ons door te zeggen: 'Ik heb Mijn plan gemaakt. Alles is al geregeld. Je hoeft niet meer met Mij mee te denken (Rom. 11 en Jes. 55). Je hebt ook geen inspraak. Dit is Mijn plan en dat plan werk Ik uit. Dat is een plan met betrekking tot heel deze wereld'. De Prediker zei daarvan: 'De mens kan daar niets aan toedoen en ook niets aan afdoen en dus kan hij beter z'n mond houden'. Dit is een populaire vertaling van wat er staat, maar het staat er wel. Er staat: 'God is in de hemel en wij zijn maar uit de aarde en je moet dus ophouden tegen Hem te praten, want daar krijg je problemen door. Je moet Hem ook niets beloven, want Hij houdt je eraan'. Dat bespaart ons een hoop ellende en gedoe. Alleen het maakt ons ook nederig. Het spreekt de hoogmoed van de mens niet aan.

'God heeft een probleem met een ontrouwe werknemer (de duivel) en nu heeft God ons nodig om daartegen te strijden. Daarom rekruteert Hij een leger om die duivel eens mores bij te brengen en een kopje kleiner te maken.'

Zo zit het niet. God redt Zichzelf wel. Daardoor bespaart Hij ons een hoop gedoe. We mogen blij zijn dat we daar niet over hoeven na te denken, over hoe het nu verder moet met het Evangelie en het plan Gods en met de wereld.

Er zijn mensen die vinden dat de plannen Gods gewijzigd moeten worden sinds de 2^e wereldoorlog, want Hitler is zodanig tekeer gegaan dat God op het gebied van verdrukking nu niets meer te doen heeft. Dat is pas Godslasterlijk. Die leer is zelfs nogal antisemitisch. Die leer heet 'christelijke theologie na Auswitsch' (prof. Hans Jansen). Hij zegt gewoon dat de Joden zoveel geleden hebben gedurende de holocaust, dat we het idee dat de Joden nog door de grote verdrukking moeten maar moeten afschaffen.

Dan zijn er altijd nog mensen die proberen aan te tonen dat Hitler en de zijnen de grote verdrukking gerealiseerd hebben. Men heeft dus van de grote verdrukking 7 ½ jaar gemaakt in plaats van 3 ½ jaar.

De mens trekt aan het plan Gods en als we nu maar voldoende bidden voor Ninevé en voldoende het Evangelie prediken in Ninevé, dan zal de Heer Ninevé wel sparen. Met een beetje retoriek moet je dat toch aan de mensen kunnen verkopen.

Maar God is God. Hij heeft gesproken. Wij leerden vroeger, in de dagen van het orthodox Evangelisch, waar het gezag van de Bijbel ten volle erkend werd, dat God een plan met ons leven heeft. Nu leer je dat je je eigen plannen moet maken, je eigen budgettering, je carrière plannen, van tevoren bepalen waar je over zoveel jaren wilt zijn. Die plannen moet je dan voor je op tafel leggen. Dan vouw je je handen en sluit de ogen en zegt tegen de Heer: 'Heer, U ziet onze plannen; wilt U ze zegenen?'. Daar moet je toch wel heel veel lef voor hebben.

Het zou beter zijn de Heer te danken voor de gelegenheid die Hij je geeft en te danken voor de genade die wij ontvangen om Hem te dienen, om in die strijd te staan. Dat heet genade in de Bijbel. Dat is niet iets om voor te bidden, maar om voor te danken, omdat wij vrede hebben bij God. En juist omdat wij vrede hebben bij God, horen we bij Zijn partij en worden wij de prooi van een tegenstander die machtig is en inderdaad in de praktijk de wereld regeert. Vandaar dat ik altijd cynisch doe over de wereld.

In de praktijk trekken we ons er niets van aan, hoewel je je er wel over kunt opwinden.

De zonde heeft een enorme kracht in de wereld, net als de duivel. Zoveel dat je verstandige en geleerde mensen zoveel onzin hoort praten. Zoveel onzin dat nota bene het weer op de top van de agenda staat van het internationaal overleg. Het weer! Kan het nog platvloerser? Om over andere dingen maar te zwijgen.

In 1492 ontdekte Columbus Amerika. Wat hij feitelijk ontdekte was dat er andere mensen waren die het vóór hem ontdekt hadden. En als je betrokken wilt zijn bij het Amerikaanse Smithsonian Institute (instituut voor het bewaren van de Amerikaanse cultuur) dan moet je een stuk ondertekenen waarin staat dat Columbus in 1492 Amerika ontdekte en

Amerika daarvoor niet bestond. Een wetenschappelijk instituut! Wat een flauwekul. De wereld wordt beheerst door leugens, door stommiteiten. In werkelijkheid zit daar natuurlijk een plan achter. Iemand die dat regelt, iemand die de wereld bestuurt. En de mensheid laat zich daarin meeslepen. Mensen die dat soort domme redeneringen volgen worden geacht stemrecht te hebben om het land en de wereld te regeren. Dat heet democratie. Erg genoeg wordt dit ook toegepast in het christendom. Want hoe komt het dat er in de kerken zo weinig het Woord van God gepredikt wordt? Heel gewoon omdat de kerkenraad er geen belang bij heeft, of omdat de kerkenraad denkt dat de gemeente er geen belang bij heeft. En als de predikant ineens vindt dat hij wel het Woord van God moet prediken, dan kan hij vertrekken. Zo werkt het, omdat men niet horen wil. Omdat men vrede wil hebben met de wereld en dus overhoop ligt met God. Daarom wordt in het christendom al dit soort theorieën bedacht waarin nota bene de christen geplaatst wordt in een positie van strijd met God.

Wij hebben geen strijd met God. Als je gelooft wat God geopenbaard heeft in Zijn Woord, als je gerechtvaardigd bent uit geloof en je bent je dat bewust, dan heb je vrede met God. En die vrede duurt het langst. Daaruit zouden wij leven. Dat is niet altijd eenvoudig, maar daarvoor heb je dan ook een wapenrusting gekregen (zie Efeze 6). Dat betekent dat we ons onder alle omstandigheden hebben te verdedigen en ons altijd bewust moeten zijn dat we belaagd worden door de vijand. Wij hebben niet te strijden tegen maar vlees en bloed waarmee we kunnen onderhandelen, maar we hebben te strijden tegen overheden, machten en geestelijke boosheden in de lucht. Doen zij dat ook via christenen? Ja juist! Als we tegen volstrekt ongelovigen oplopen, dan weten we in ieder geval dat het ongelovigen zijn. Die weten niet beter en willen ook niet beter weten. Maar als we oplopen tegen mensen die zich voorstellen als christen, dan wordt het toch moeilijk. Zij vertellen ons gewoonlijk dat we broeders en zusters zijn en dat we dus met ze moeten praten en dat ze dus bij onze gemeenschap horen, maar het enige wat ze doen is onrust stoken. Waarom en waardoor? Omdat ze gebruikt worden door de tegenstander. Ze vallen onder de categorie van ingeslopen valse broeders die de vrijheid die wij in Christus hebben komen verspieden (Gal. 2: 4) en hun woord zal voort eten gelijk de kanker (2 Tim. 2: 17). Dat staat in de Bijbel. Niet dat wij daar wat aan kunnen doen, maar wat wij doen moeten is die geestelijke wapenrusting dragen en ons bewust zijn of worden dat we in de strijd staan.

Ik beschouw het tentwerk niet alleen als evangelisatiemiddel (hoewel het dat in de eerste plaats is), maar ook als een uitdrukking van onze cultuur, als wijze van ons leven als gelovigen onder elkaar, samenwerkend en in vrijheid, in gemeenschap en liefst zo feestelijk mogelijk (want wij zijn tot het feest gekomen). Maar... het is oorlog. Als het dat niet is, dan doe je iets

niet goed, dan heb je compromissen gesloten. Het is en blijft oorlog omdat we het terrein van de tegenstander betreden.

Daar waar wij zichtbaar manifest naar buiten toe ons geloof belijden en ook beleven en die belevenis zelfs ook zichtbaar maken (op feestelijke wijze), daar is het oorlog. En juist daar is die wapenrusting nodig. Daar spreekt de Bijbel over: vrede met God, maar aan de andere kant oorlog met de tegenstander, met de wereld, met de duivel, met de overheden en machten en geestelijke boosheden in de lucht. Oorlog zelfs met onze eigen oude mens. Dat levert vaak zelfs de meeste problemen op. Oprechte gelovigen die met hun oude mens en hun zondige neigingen of gewoonten zitten. Dat levert strijd op, maar ook daar geldt dat je de geestelijke wapenrusting aan zou doen. Daar geldt de Bijbelse waarheid dat de Heer zegt dat Hij onze zonden weggedaan heeft en niet zal gedenken. En dus zouden wij ze ook niet gedenken.

Het probleem is alleen als je zegt dat men z'n eigen zonden niet zou gedenken, men daar dan acuut mee begint. Dat is het verhaal van de bruine beer. Iemand zei onlangs nog dat een mens toch vrij is om te denken wat hij wil. Ja, natuurlijk, maar je zou nu even niet denken aan bruine beren. Helemaal niet! Het gevolg is dat je meteen een heel hok vol hebt en er niet meer vanaf komt. Dus, niet meer aan je zonden denken. Negeer ze! En meteen denk je aan niets anders meer.

De enige manier om er niet aan te denken is onze gedachten te richten, te oriënteren, op wat anders.

Wij richten ons niet op strijd met de wereld en onze omstandigheden. Die strijd is er, dagelijks. En we zijn ons dat ook dagelijks bewust, maar wij richten ons op onze vrede met God.

De bijbel zegt dat wij in Christus meer dan overwinnaars zijn en de Bijbel zegt ook dat de Heer ons ook in alle omstandigheden de overwinning geeft, elke dag. Dat neemt niet weg dat de oorlogssituatie met de wereld blijft en voortduurt zolang wij hier zijn, in ieder geval zolang als deze- en de volgende bedeling voortduurt.

Vrede hebben wij en vanuit die vrede blijken wij terecht gekomen te zijn in een volstrekt vijandige wereld.

Vrede met God: onze positie

Rom. 5: 1	Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus;
2	Door Welken wij ook de toeleiding hebben door het geloof tot deze genade, in welke wij staan, en roemen in de hoop der heerlijkheid Gods.

Deze uitspraken uit Rom. 5: 1 en 2 zijn wat inhoud betreft positioneel. Die uitspraken zeggen iets over onze positie. Als kinderen Gods staan wij in de

vrede en in de genade. Dat kan moeilijk anders omdat beide begrippen in de Bijbel de twee belangrijkste kenmerken zijn van het Nieuwe Verbond. We kennen het Oude Verbond der wet, dat altijd en per definitie strijd met zich meebrengt. Dat Oude Verbond zou vervangen worden en is inmiddels ook vervangen door een Nieuw Verbond, waarvan niet Mozes maar Christus de Middelaar is; waarvan niet Aäron maar Christus de Hogepriester is. Kenmerkend voor dat Nieuwe Verbond is niet strijd, maar vrede en niet wet, maar genade.

Daarover wordt in het Oude Verbond al gesproken; daar heet het Nieuwe Verbond het Verbond des Vredes. Datzelfde verbond is het Genadeverbond. Dit is algemeen bekende terminologie, ontleend aan de tegenstelling met het Oude Verbond, namelijk de wet. Het Nieuwe Verbond dat het Oude vervangt is genade in de plaats van wet. Overall waar je dus met name in het NT de termen genade en vrede tegenkomt, zoals in de aanhef van menige brief, zijn deze termen de verwijzing naar het hele Nieuwe Verbond en daarmee naar onze positie. Het drukt onze fundamentele relatie met God uit.

Daar waar wij ons dat niet bewust zijn, zullen we ons ongetwijfeld het tegenovergestelde bewust zijn, namelijk strijd met God. Heel veel prediking is daarop of tegen gericht. Dan wordt er gezegd dat wij niet rein staan voor God, de verkeerde plaats innemen, ons verkeerd gedragen tegenover God, dat we een schuld hebben ten opzichte van God, die we moeten belijden en waarvoor we vergeving moeten vragen. Bovendien zijn er zonden in ons leven die onze relatie met de Heer in de weg staan. Dus moet je die zonden wegdoen, want anders komt het tussen jou en de Heer niet goed. Dat gaat je natuurlijk nooit lukken, vooral niet als je het gaat proberen. De wet doet de zonden namelijk toenemen. Moet dan die zonde niet weggedaan worden? Ja en dat gebeurt ook. Het duurt hooguit één generatie. Als je sterk bent en lang leeft, heb je pech. Uiteindelijk zul je sterven en daarmee ophouden te zondigen. Maar de Heer reinigt onze harten van een kwaad geweten (Hebr. 10: 22). Het slechte nieuws is dat Hij niet ons vlees reinigt, want dat doet Hij weg.

Dat de Heer ons reinigt van een kwaad geweten is de voedingsbodem voor de leer der alverzoening. Men heeft het idee dat de mens gereinigd kan worden van zijn zonden. Als hij maar lang genoeg in de poel des vuurs gelegen heeft, dan is hij zijn zonden kwijt, want die verbranden daar en dus word je daar gereinigd. Dat is niet waar; je moet het hele verhaal vertellen. Als de mens in de poel des vuurs komt, dan wordt hij niet gereinigd. Hij is zelf vuiligheid en verdwijnt dus zelf. Hout, hooi en stro verbranden.

Het idee dat vuur reinigt is onzin; gooi er maar een stuk hout in. Dat wordt niet gereinigd, maar verbrandt. Goud, zilver en kostelijke stenen komen er

netjes weer uit, maar in een mens is niets goeds; daarom verbrandt hij als hij in het vuur terechtkomt. Als een mens dus in het vuur terechtkomt komt het dus niet meer goed met hem. Het komt wel goed, maar dat is omdat de zondaar verdwijnt. Je moet zelf kiezen aan welke kant je gaat staan. Nou ja, je staat aan de verkeerde kant en je kunt ervoor kiezen om aan de goede kant van de streep te gaan staan. Moeilijker is het niet.

Hoe het ook zij, als wij aan de goede kant staan, dan valt er verder niets aan te doen. Wij hoeven, als we eenmaal tot geloof gekomen en dus wedergeboren zijn van Godswege, niets te doen om vrede met God te krijgen. Die hebben wij ontvangen. Je moet alleen geloven dat het zo is. Mocht je nou denken: 'Hij kan wel zeggen dat dat positioneel zo is, maar het is mijn beleving niet', dan is óf je ervaring ten onrechte, óf je hebt gebrek aan voeding. Het is een heel eenvoudig gegeven dat de dingen die wij leren en geloven en daarmee ons eigen maken, onze gevoelens, onze ervaring, onze beleving, veranderen. Niets zo veranderlijk als de gevoelens van een mens, of niets zo veranderlijk als het klimaat, maar daar gaan we het niet over hebben. Hoewel, je kunt altijd nog proberen te promoveren op de samenhang tussen de gevoelens én het weer.

De Bijbel spreekt over onze positie als hebbend vrede bij God. Dat gaat samen met het staan in de genade. Voor zover je in de genade staat, heb je ook vrede bij God. En wanneer je die genade beleeft, beleef je ook de vrede met God.

Het staan in de genade impliceert dat we leven in het bewustzijn dat God onze zonden heeft vergeven, vergeeft en zal vergeven. En dat onze zonden van gisteren, vandaag of morgen op geen enkele wijze onze vrede met God bedreigen. Onze vrede met onszelf waarschijnlijk wel, maar dat geldt ook voor de natuurlijke mens. Maar wij zouden die oude mens niet rekenen (boekhouden), maar wij zouden leren rekenen zoals God boekhoudt.

Vrede met God: beleving, ervaring

De Bijbel spreekt wel degelijk over die beleving, die ervaring van deze vrede. Daarin worden ook wel enigszins andere termen gebruikt.

Joh. 14: 27 Vrede laat Ik u; Mijn vrede geef Ik u;

De Heer sprak deze woorden uit in de nacht dat Hij verraden werd. Het waren in zeker opzicht Zijn afscheidswaarden. Deze woorden hebben betrekking op de situatie die na Zijn dood zou ontstaan in Zijn opstanding. Ik weet dat aan deze uitspraken van de Heere Jezus getornd wordt. Dat lijkt mij niet nodig. Als iemand tegen ons zegt: 'Vrede laat ik u', dan vragen we ons toch hoogstwaarschijnlijk meteen af: "Welke vrede?". Dan krijg je meteen het antwoord, namelijk: 'Mijn vrede'.

‘Vrede laat Ik u’ wil zeggen: vrede laat Ik u achter. Je kunt onder ‘laten’ zelfs verstaan ‘nalaten’, omdat het inderdaad was in de nacht dat Hij verraden werd. Hij zou van hen heengaan; dat had Hij ook aangekondigd. Hij zei: ‘Ik ga heen, om u plaats te bereiden’, of: ‘Gij zult Mij niet meer zien’. Hij laat Zijn vrede na als erfgoed. ‘Mijn vrede geef Ik u’. Ik denk dat het precies dezelfde vrede is, dat het niet twee verschillende soorten vrede zijn.

De discipelen hadden in die nacht helemaal geen vrede. Er gebeurde van alles: de inzetting van het avondmaal, dat gedoe met Judas; de dagen ervoor dachten ze dat het Koninkrijk terstond zou openbaar worden; in dezelfde week vroegen ze wanneer deze dingen dan zouden zijn. Ze moeten dus tamelijk onthutst geweest zijn. Maar de Heer zegt: ‘Vrede laat Ik u’. Dat kan toch onmogelijk een vrede geweest zijn die ze op dat moment zelf hadden. Het gaat dus over de vrede van Christus Zelf. Lees het in het grotere verband van de Bijbel: wij hebben hier van doen met de Heere Jezus Christus Die binnen enkele dagen uit de dood zou verschijnen als de Vredevorst, met de beroemde woorden die met kerstfeest uit Jesaja 9: 5 gelezen worden, maar eigenlijk op Pasen van toepassing zijn. Hij heet de Vorst des vredes.

Joh. 14: 27 Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet gelijkerwijze de wereld *hem* geeft, geef Ik *hem* u. Uw hart worde niet ontroerd en zij niet versaagd.
28 Gij hebt gehoord, dat Ik tot u gezegd heb: Ik ga heen, en kom *weder* tot u.

De Heer kondigt aan dat deze discipelen wel degelijk vrede zouden hebben in Christus Zelf.

Onder vers 27 staat een verwijzing naar Filipp. 4: 7.

Filipp. 4: 6 Weest in geen ding bezorgd; maar laat uw begeerten in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God;
7 En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus.

‘Is uw leven vol van moeiten en zorgen, zeg het aan Jezus.’

Er staat niet dat je het maar vaak genoeg aan Jezus moet vragen en dat Hij je het dan wel zal geven. Nee, ben je bezorgd, spreek het dan maar hardop uit. Niet aan andere mensen, want dan worden zij ook bezorgd en worden de problemen alleen maar groter. Zeg het maar aan Jezus.

Als je goed leest dan staat er dat onze zorgen voortkomen uit onze begeerten.

'Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw...'; wat je dan zou verwachten is '...maar laat uw zorgen...'. Er staat 'begeerten' en dus hebben die twee begrippen met elkaar te maken. Onze begeerten leveren ons zorgen op. Begeerte heeft niet alleen te maken met materieel bezit. Die opvatting is cultuurgebonden en betrekkelijk modern. Begeerte kan ook op heel andere dingen slaan.

Laat uw begeerten in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God en Gods vrede zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus.

Dat is de Vrede Gods die alle verstand te boven gaat. Wat heeft verstand hier dan mee te maken? Hoe meer verstand een mens heeft, hoe meer zorgen hij zich kan maken. Een kat is dom, heeft geen verstand en maakt zich dus ook geen zorgen. Het komt allemaal wel goed, of niet; ook dat weet het beest niet. Het ideaal van de oosterse mystiek is dat wij net zo dom worden als de kat. Dat we ons namelijk nergens zorgen over maken en geheel apathisch worden. Voor dat doel moeten we dan mediteren. Mediteren wil niet zeggen dat je ergens over moet nadenken. Het betekent juist het tegenovergestelde: je gedachten helemaal leegmaken. Dat kan een kat heel goed.

Kortom, waar komen onze zorgen vandaan? Van ons vermogen ons onze toekomst voor te stellen, om die te fantaseren. Dan worden we meteen bezorgd om de dag van morgen omdat er zoveel verkeerd kan gaan. Dat is de wet van Murphy. Alles kan verkeerd gaan en dus heb je zorgen. Als je nu geen verstand had, dan had je ook geen zorgen.

Domme mensen gaan over het algemeen heel gemakkelijk door het leven. Dat noemen wij 'gezegend met een plaat voor hun kop'.

Wij zijn met drie broers en de jongste heeft de minste zorgen. Maar ja, hij heeft het syndroom van Down. Hij wordt verzorgd van de wieg tot het graf en is ook de rijkste van ons drieën. Hij hoeft niets te doen en krijgt toch een inkomen. En omdat hij niets hoeft te doen, geeft hij ook niets uit.

De vrede Gods, die alle verstand te boven gaat. Daar kun je dus met je verstand niet bij. Maar als wij onze begeerten en zorgen bij de Heer brengen, dan leggen we ze ook bij de Heer, in geloof. In het vertrouwen namelijk dat de Heer weet wat wij nodig hebben. Dat weten we zeker, want we hebben het Hem verteld. En ook als we het Hem niet verteld hebben, want het hoeft niet, weet Hij wat wij nodig hebben. We hebben van Godswege de garantie (de betere beloftenissen van het Nieuwe Verbond), dat Hij ons geeft wat wij nodig hebben, ook al zouden wij niet weten wat het is. Wij hebben immers de belofte dat Hij alle dingen doet medewerken ten goede, voor de degenen die Hem liefhebben en, impliciet, voor degenen die Hem dienen.

Dat leert de Bijbel. Dan kunnen we zorgen hebben, maar het kan nooit erg groot of moeilijk zijn, omdat wij veilig zijn bij onze Heer.

Hij heeft gezegd dat niemand ons uit Zijn hand kan rukken en Hij heeft ook gezegd dat niemand ons kan rukken uit de hand Zijns Vaders. Wij zijn in hoge mate veilig, veiliger dan wie ook, omdat wij kinderen Gods zijn.

Als je voor de praktijk van je leven ook een beetje afhankelijk van de Heer wil zijn, dus als je erop wilt rekenen dat Hij je ook geeft waar je om vraagt, dan zit er weinig anders op dan je leven geheel aan Hem te wijden. Niet maar een stukje, maar helemaal.

- Rom. 12: 1 Ik bid u dan, broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uw lichamen stelt tot een levende, heilige *en* Gode welbehagelijke offerande, *welke is* uw redelijke godsdienst.
- 2 En wordt dezer wereld niet gelijkvormig; maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, opdat gij moogt beproeven, welke de goede, en welbehagelijke en volmaakte wil van God zij.

Als we daaruit leven en daarbij blijven en daaraan vasthouden, dan geeft de Heer ons al wat wij nodig hebben. Er is maar één minpuntje in het hele verhaal en dat is dat de Heer bepaalt wat wij nodig hebben. Er is ook nog een pluspuntje, namelijk dat de Heer bepaalt wat wij nodig hebben. Dat neemt ook onze zorgen weg, want dan hoeven wij dat niet meer uit te zoeken.

De cursus 'efficiënt bidden' had als onderdeel dat we nauwkeurig moesten bidden en de Heer ook zo nauwkeurig mogelijk moesten vertellen hoe we het gehad hadden willen hebben. Ik lieg niet, maar het voorbeeld was dat als we een fiets wilden hebben van de Heer (en dat ligt voor de hand), dan moesten we erbij vertellen of die fiets handremmen of een terugtraprem moest hebben en welke kleur. En het is eerlijk waar wat ik nu zeg! Anders wist de Heer niet wat Hij je geven moest en dan loop je het risico dat je weliswaar een fiets krijgt, maar met de verkeerde remmen erop. Tegenwoordig heb je elektrische fietsen. Dan moet je helemaal nauwkeurig in je beschrijving zijn, want anders kon je nog weleens een elektrische stoel krijgen. Ja, jullie lachen er nu om, maar al die mensen die de cursus volgden zaten er met ernstige gezichten naar te luisteren.

Die dingen lees je allemaal niet in de Bijbel, daar lees je:

- Matt. 26: 39 En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op Zijn aangezicht, biddende en zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij

voorbijgaan? doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.

Want je kunt zo je ideeën hebben, maar het is beter om de ideeën over te laten aan de Heer Zelf. Afgezien daarvan, het is niet alleen beter, maar waarschijnlijk realiseren we ons niet helemaal onze positie als we zelf met ideeën bij God komen, Die de Schepper is van hemel en aarde. Hij is bovendien Degene Die ons vrijgekocht heeft. Het is dan toch een beetje raar dat wij achteraf bij Hem komen en zeggen: 'Heer, ik heb een idee. Hebt U even?'

Of dat kan en mag...? Misschien wel, maar ik zou het niet in m'n hoofd halen.

Je kunt er beter op vertrouwen dat de Heer goede ideeën heeft en dat de Heer weet wat Hij wil en dat de Heer ook wel weet wat ik eventueel wil, zou kunnen of niet zou kunnen, wat ik dragen kan of niet zou kunnen dragen. Dat laten we graag aan Hem over. Hij heeft beloofd dat Hij alle dingen zal doen medewerken ten goede en dat als de verzoeking komt, Hij ook de uitkomst zou geven en dat als wij zwak zijn, Hij Zijn kracht in onze zwakheid zal volbrengen.

Als je dat verstaat, beleeft, dan lijkt het mij dat je dan vrede hebt.

Het gaat hier dus wel degelijk om gevoelens, maar die gevoelens worden in hoge mate gestuurd, bepaald, door wat wij weten en door wat wij geloven. De vloek van onze moderne tijd is dat wij wetenschap, het weten namelijk en dus de waarheid, aan de kant hebben gezet en onze gevoelens, onze beleving, een hogere prioriteit geven. Tegenwoordig moet je doen wat je voelt en geloven wat je voelt. Je moet vooral doen waar je zin in hebt. Dat je dan volstrekt stuurloos bent en afhankelijk van het klimaat, dat laat zich raden. Daarom is die hele klimaatkwestie in feite komisch, omdat het de ultieme uitdrukking is van de filosofie die de moderne mensheid in de westerse cultuur de afgelopen paar honderd jaar heeft ontwikkeld.

Wat is dus uiteindelijk bepalend voor het leven als het geen waarheid is, als het niet recht is, als het gebaseerd is op onze gevoelens, als we ieder onze eigen zogenaamde waarheid volgen? Dan ben je afhankelijk van het toeval, van het klimaat, van het weer.

Wij hebben een God Die gesproken heeft. Een onwankelbare God! En we hebben deel aan een zaligheid die ook onwankelbaar is. We hebben deel gekregen aan een nieuwe schepping in Christus. Hij is ons Hoofd en onze Hogepriester. Hij is onze Heer en onze Meester. Hij is onze Heiland en de Behouder des lichaams. Hij weet wat wij van node hebben en Hij geeft wat wij van node hebben. Als wij Hem niet verloochenen, dan zal Hij ook ons niet verloochenen, hier in dit leven.

Als dat je wetenschap is, dan beleef je die dingen ook.

Vrede met God. Je kunt overhoop liggen met de hele wereld, maar wij hebben vrede met God. Dat is Bijbelse waarheid.

Fil. 4: 8 Voorts broeders, al wat waarachtig is, al wat eerlijk is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat lieflijk is, al wat wel luidt, zo er enige deugd is, en zo er enige lof is, bedenkt datzelve;
9 Hetgeen gij ook geleerd, en ontvangen, en gehoord, en in mij gezien hebt, doet dat; en de God des vredes zal met u zijn.

Daar zou je je op richten. Dan verdwijnen de zorgen. Misschien niet helemaal, maar zo werkt het wel. Wij zouden het goede najagen, zoals dat bij gelegenheid heet. Hier wordt dat met bovenstaande woorden geformuleerd.

Dan zal de vrede Gods met u zijn en dus: de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen (uw gevoelens, uw emoties) bewaren. Dat wil zeggen, onder controle brengen. Dat is de kunst van het leven, dat onze gevoelens, onze emoties, gecontroleerd worden. Dat kan alleen door absolute zaken en dus door absolute waarheid. Dat zijn namelijk de enige zekerheden die we hebben. Die zijn bepalend voor hoe we de dingen beleven en dus hoe we door het leven gaan. Beleven is hetzelfde als praktisch leven.

Doe dat en je hebt vrede en beleeft het ook.

Je kunt je wel bezighouden met overspel, hoererij, onreinigheid, ontuchtigheid, afgoderij, venijnigheid, vijandschappen, twisten, afgunstigheden, toorn, gekijf, tweedracht, ketterijen, nijd, moord, dronkenschappen, brasserijen en dergelijke (Gal. 5: 19 – 21), maar dat gaat je je erfenis kosten. Niet het eeuwige leven, maar wel je erfenis die voor ons in de hemel bewaard wordt. Het kost je de erfenis, omdat je je met andere dingen bezig zou houden. Die leveren het loon, namelijk de erfenis op.

Fundamenteel gaat het niet over de werken des vleses, zoals hierboven beschreven, maar om de vrucht des Geestes. Dat is een dubbele tegenstelling: werken tegenover vrucht en vlees tegenover Geest. In de Bijbel zijn werken werken, opdat men ervoor beloond zou worden. Dus iets wat men doet om beloond te worden. Als we moeten werken om behouden te worden, dan kan dat niet, want je wordt uit genade behouden. Dan zou genade geen genade meer zijn en werken geen werken meer. Genade is onverdiende gunst en dus geen loon. Werken is arbeid om te verdienen, om op één of andere wijze er beter van te worden, of wat wij daarvoor door laten gaan.

De werken des vleses staan tegenover de vrucht van de Geest. Vrucht komt niet tot stand met een bepaald doel waarnaar gestreefd wordt, maar vrucht komt voort uit leven. Dat zien we terug in de natuur. Daar waar leven is gaat het maar om één ding, namelijk om het voortbrengen van vrucht (Freud). Dat zit ingebakken in de natuur. Dat is een scheppingsorde, zoals het calvinisme het uitdrukt. Alles wat leeft is dus uit op vrucht dragen. Dat is niet tegen te houden. En waar de Geest in ons woont en geactiveerd wordt door voedsel, daar zal die Geest streven naar vrucht. Leven wordt immers geactiveerd door voedsel. De rest zit erin, is aanwezig; het hoeft alleen maar gevoed te worden.

De vrucht van de Geest is niet dat we niet meer zondigen of aardige mensen worden,

Gal. 5: 22 Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid.

Liefde heeft alles met vrucht dragen te maken. Liefde spreekt over gemeenschap. Als er geen gemeenschap komt of is, dan komt er ook geen vrucht. Daarom dragen de levens van gelovigen die als gelovigen in afzondering leven geen vrucht. Zulke gelovigen worden in het geloof ook nooit volwassen, net zo min als de natuurlijke mens die in afzondering leeft volwassen wordt. Je wordt pas volwassen als je in het leven beslissingen moet nemen. Dat moet door de omstandigheden en door de omstanders. Als die er niet zijn, dan hoef je ook geen beslissingen te nemen. Dan leer je niets en word je ook niet volwassen.

Er zijn gelovigen die leven in afzondering. Die hebben misschien een fobie, zijn bang voor anderen, bang voor terechtwijzingen, bang om verantwoordelijkheden te dragen, bang dat iemand zal zeggen: 'Nu zal broeder of zuster die en die een gebed uitspreken of het woord voeren', of 'nu moet die broeder mee naar de tent om die op te helpen zetten'. Er wordt dus verantwoordelijkheid gevraagd. Daar is men bang voor en sluit zich op. Vanuit de opsluiting heeft men wel een grote mond en stookt met behulp van de hedendaagse communicatiemiddelen wel een hoop onrust, maar als je ze letterlijk wilt spreken, zijn ze er niet. Zij worden geestelijk nooit volwassen. Voor zover ze wel beslissingen nemen, betekenen ze niets, omdat het in isolement gebeurt.

Ik heb in mijn leven een paar keer grote beslissingen moeten nemen en omdat dit niet in een paar dagen geregeld kon worden, heb ik anderen ingeschakeld en gezegd: 'Luister, vandaag neem ik die beslissing; als ik er morgen, overmorgen of volgend jaar geen werk van gemaakt heb, dan moet je me terechtwijzen'. Dat is voor de veiligheid, dat je werkelijk gevolg geeft aan de beslissing die je genomen hebt.

Zo werkt het leven helemaal. We leven met elkaar en hebben inderdaad zorg voor elkaar, maar ook verantwoordelijkheid voor elkaar en toezicht op elkaar. Dat is in het algemeen gesproken en kent natuurlijk ook nog z'n verdelingen, maar het gaat om het beginsel. Wij zijn leden van één lichaam en hebben een functie ten opzichte van de andere leden van het lichaam. Als je je daaraan onttrekt dan wordt het niets. Het gaat om praktische dingen.

De vrucht van de Geest is liefde, blijdschap en vrede...

Liefde, blijdschap vrede, lankmoedigheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en matigheid worden hier in een opsomming genoemd als vrucht van de Geest, maar ze horen bij elkaar en zijn eigenlijk synoniemen van elkaar. Het zijn allemaal elkaar overlappende begrippen en spreken over eenheid, gemeenschap, wederzijdse zorg, wederzijdse beperking ook. Want een gemeenschap beperkt ons. Wij zitten in dat lichaam en hebben daar een functie, daarbuiten niet.

Dat is dat woord matigheid. Helaas heeft men het in de nieuwe vertalingen vertaald met 'zelfbeheersing'. Maar het is niet maar zelfbeheersing, het is helemaal beheersing. Precies zoals het er staat: matigheid. Dat wil zeggen dat er een grens aan ons leven is en aan ons milieu. Er is een grens aan de kring waarin wij leven en aan wat onze levens bepaalt.

Dit betekent dat wij zouden leren als vrucht van de Geest ook nee te zeggen tegen bepaalde dingen. Met bepaalde dingen wil je dan gewoon niet te maken hebben. Politiek bijvoorbeeld. Dat is een serieuze zaak, maar het is onze zaak niet. Wij hebben een ander politeuma, een andere wandel, een ander burgerschap. Dat burgerschap is binnen hemels verband. Daar hebben wij in de praktijk onze handen vol aan, aan onze positie en verantwoordelijkheid onder elkaar als broeders en zusters. Als je daar je handen niet vol aan hebt, moet je ze even wat wijder opendoen. Dan vult de Heer ze wel.

Daarbuiten komt later, in de wederkomst van Christus. Dan worden de zaken op orde gesteld. Daar tussenin ligt alleen onze verantwoordelijkheid om bij gelegenheid het Woord van God bekend te maken. Dat wil zeggen dat je degenen die in de wereld zijn oproept om uit die wereld te gaan. Wij worden niet uitgezonden in de wereld om de wereld te verbeteren, maar om degenen die in de wereld zijn op te roepen om eruit te gaan.

Wij horen niet bij die wereld, maar zijn hier vreemdelingen en bijwoners. Wij zijn hier allochtonen.

Daar gaat het over. Wij zouden leren daar vrede mee te hebben. Voor zover er strijd en oorlog in de wereld is, op welk niveau dan ook, dat gaat ons niets aan. Dat zijn onze zaken niet. Wij hopen er ook niet in betrokken te worden en zouden ook vooral zelf niets doen om erin betrokken te raken. Wij staan daarbuiten, op afstand. We kijken ernaar en vragen ons af waar het met de wereld naartoe moet, of met dit land. Dat is niet echt onze

zaak. Onze zaak geldt de Heer. Voor zover wij in een strijd staan, is het een strijd voor de waarheid. Dat is voor de Heer. Wij zouden daarin staan blijven.

Vrede wordt dus genoemd in een opsomming van vruchten van de Geest. Dat is wat God in ons bewerkstelligt en wat Hij ons geeft. 'Vrede laat Ik u'. Hoezo? 'Mijn vrede geef Ik u'. Voortkomend uit Mijn leven in u. Moeilijker is het niet.

Kol. 3: 12 Zo doet dan aan, als uitverkorenen Gods, heiligen en beminden, de innerlijke bewegingen (gezindheid) der barmhartigheid, goedertierenheid, ootmoedigheid, zachtmoedigheid, lankmoedigheid;

Dat zijn andere termen voor de vruchten van de Geest.

13 Verdragende elkander, en vergevende de een den anderen, zo iemand tegen iemand *enige* klacht heeft; gelijkerwijs als Christus u vergeven heeft, *doet* ook gij alzo.

Ik ben ervan overtuigd dat de aarzeling die men heeft om honderd procent te leven uit de genade Gods, om niet te zeggen de weerstand die men ertegen heeft, voortkomt uit deze Bijbelse gedachte. Want als wij staan in de genade, dan zit er logischerwijs niets anders op dan dat wij elkaar verdragen en vergeven.

Als je dus niet van plan bent iemand te vergeven, dan kun je het voor je eigen genade in de praktijk ook wel vergeten. Wij leven vanuit onze relatie met de Heer en vanuit wat Hij ons gegeven heeft. Dat kan alleen als wij wat wij ontvangen hebben, zo zonder meer ook doorgeven, in de praktijk van ons leven.

14 En boven dit alles *doet aan* de liefde (want de vrucht van de Geest is...), dewelke is de band der volmaaktheid.

Liefde is het allesomvattende begrip en is de volmaakte band, de volmaakte gemeenschap. De nadruk ligt op volmaakt. Vandaar dat het neergeschreven is als een zelfstandig naamwoord. Liefde is dus de volmaakte band.

Waar wij deze dingen aandoen, of, met de woorden van Gal. 5: 22, waar deze vrucht in ons is, daar geldt vers 15.

15 En de vrede Gods heerse in uw harten, tot welken gij ook geroepen zijt in één lichaam; en weest dankbaar.

Dat is niet de vrede met God, maar de vrede van God. Die vrede is niet positioneel, maar het gaat om de beleving ervan.

De vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus. Hier staat dat die vrede Gods zal heersen in onze harten, tot welken gij geroepen zijt in één lichaam.

Dat geroepen zijn gaat nog steeds over de liefde. Door die liefde zijn wij geroepen in één lichaam en vormen wij een eenheid. Maar waar wij uit die eenheid leven of naar die eenheid leven, daar waar wij ons richten op die praktische gemeenschap (omdat we nu eenmaal familie zijn en het bloed kruipt waar het niet gaan kan), waar we nu eenmaal kinderen Gods zijn en hart voor elkaar hebben, daar zou de vrede Gods onze harten en zinnen bewaren, of daar zou de vrede Gods heersen in onze harten. Daar beleven wij die vrede ook. Ondanks de strijd die diezelfde vrede met zich meebrengt, doet dat geen afbreuk aan de vrede die wij hebben. Sterker nog, het bevestigt onze gevoelens daarin juist. Dan zijn we des te meer dankbaar voor de vrede die wij hebben ontvangen. Wat er ook om ons heen gebeurt, wij dan, gerechtvaardigd zijnde, hebben vrede bij God en Hij geeft ons Zijn vrede, die zou heersen in onze harten. Dát is de uitgangspositie in ons leven. Daarmee hebben wij zekerheid, veiligheid en overwinning.

De volgende woorden in Kol. 3 zeggen:

Kol. 3: 16 Het Woord van Christus wone rijkelijk in u...

Dat is het precies. Als je deze dingen uit de voorgaande verzen wil afleggen, ofwel aandoen, gebeurt dat alleen daar waar het Woord van Christus rijkelijk in ons woont.

Daarbij moet wel meteen gezegd worden dat het Woord van Christus weliswaar rijkelijk in iemand kan wonen, maar dat de betekenis van deze woorden niet aan hem openbaar worden, omdat kennelijk dat Woord toch niet rijkelijk genoeg in hem woont. Er zijn mensen die wellicht de Bijbel bestuderen, maar gewoon uit wetenschappelijke nieuwsgierigheid, of om ooit es een keer mee te doen met de quiz van de EO, zodat je op alle vragen een antwoord hebt en zodat je ook alles beter weet. Dat is ook het doel van een discussie, dat je de discussie kunt winnen. Maar die kennis staat compleet los van het dagelijks leven. Ja, als je die kennis in je hebt, dan werkt het dus niet. Het kan wel in je hoofd zitten, maar dan moet het nog wel een halve meter zakken. Het moet nog indalen.

Kol. 3: 16 Het Woord van Christus wone rijkelijk in u, in alle wijsheid; leert en vermaant elkander, met psalmen en

lofzangen, en geestelijke liederen, zingende den Heere met aangenaamheid in uw hart.

Dat volgt daaruit. Overal waar men ooit in de loop van de geschiedenis hernieuwd zich bezighield met de Bijbel en de bestudering daarvan, daar begon men spontaan liederen te dichten. Dat is altijd zo geweest en het is Bijbels. Daar ontstaat vanzelf de behoefte om het Woord van God en de eigen beleving daarvan uit te drukken in een lied. Die liederen zijn er om gezamenlijk, uit één mond (Rom. 15: 6) God te eren. Om gezamenlijk, ook met een beleving (muziek is beleving), dezelfde teksten te zeggen. Dat is heel nuttig.

Mijn vader zei weleens dat er in sommige samenkomsten voor de prediking niet gezongen werd en dat het hem dan minstens een kwartier kostte om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen. Laten we dan maar een kwartier zingen. Dat scheelt een heel stuk, want dan kun je daarna meteen beginnen.

Zo werkt dat. Door liederen word je erbij bepaald. Allemaal dezelfde tekst onder ogen, allemaal zingen daarover, als uitdrukking van gemeenschap. Dat heet dan ook samenzang. Dat kon mijn vader vaak niet vals genoeg gaan, waar ik het overigens niet helemaal mee eens was. Maar wat is er mooier dan, ook al zingen mensen vals, dat eenieder die liederen zingt die allemaal tot eer van God zijn. Dat is volstrekt Bijbels en komt voort uit een hart waarin de vrede heerst.

Vrede tussen de gelovigen uit de Joden en uit de heidenen

Die vrede in het Nieuwe Verbond, althans in de Bijbelse uitleg daarvan, gaat niet alleen over vrede met God en over de beleving van die vrede in onze levens, maar die vrede wordt in de Bijbel ook nadrukkelijk toegepast op de relatie tussen de gelovigen uit de Joden en uit de heidenen.

Zij worden van oudsher geacht twee verschillende partijen te zijn. Dat stamt uit de oudtestamentische tijd. Joden hadden de wet en heidenen niet (Rom. 2: 14 – 20).

Maar de apostel Paulus schrijft dat wij niet onder de wet leven. En voor zover wij Joden waren, zoals Paulus, leven we ook niet meer onder de wet. Hoewel er discussie over geweest is in de dagen van Handelingen en dit ook beschreven wordt, met als hoogtepunt Hand. 15, is de leerstellige uitleg dat er geen verschil bestaat tussen Jood en Heiden. Het begrip 'Messias belijdende Jood' was Paulus volkomen vreemd. Hij zegt dat er geen verschil is, want 'gij gelovigen uit de heidenen, gij wordt gebouwd op hetzelfde fundament als waarop de Joden gebouwd worden'. In de Gemeente bestaat dat verschil niet.

Efeze 2: 11 Daarom gedenkt, dat gij, die eertijds heidenen waart in het vlees, en die voorhuid genaamd werd van degenen,

- die genaamd zijn besnijdenis in het vlees, die met handen geschiedt;
- 12 Dat gij in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld.
- 13 Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus.

Het zijn misschien wat vreemde termen, maar dat komt omdat ze rechtstreeks ontleend zijn aan oudtestamentische profetieën. Het bloed van Christus is niet de dood van Christus, maar het leven van Christus.

- 14 Want Hij is onze vrede, Die deze beiden één gemaakt heeft, en den middelmuur des afscheidsels gebroken hebbende,

Hij is niet maar de Vredemaker, maar Hij is als het ware de personificatie van vrede. Wie in Hem is heeft vrede. En waar een heiden tot geloof gekomen is en dus in Christus is geplant en waar een Jood tot geloof gekomen is en in Christus geplant, is er geen onderscheid meer tussen Jood en heiden. Want naar die maatstaven van Jood en heiden is men gestorven. Dat zijn namelijk wereldse onderscheidingen.

‘Die deze beiden één gemaakt heeft’ is een uitwerking van de betekenis van het begrip vrede. Vrede is de eenwording van twee tevoren tegengestelde partijen. In de Bijbel tenminste. Tegenwoordig hebben die begrippen geen waarde meer, omdat we geen waarheid meer kennen en dus zijn ze gedevalueerd. Dat heet ontwaarding.

Hij, Die onze vrede is, heeft deze beiden één gemaakt. Hij heeft namelijk de middelmuur des afscheidsel gebroken. Hij heeft dat wat scheiding maakte tussen Jood en heiden teniet gedaan. Dat is de wet. Dat staat namelijk in het volgende vers.

- 15 Heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees te niet gemaakt, *namelijk* de wet der geboden in inzettingen *bestaande*; opdat Hij die twee in Zichzelf tot een nieuwen mens zou scheppen, vrede makende;

Zie ook Kol. 2: 13, 14.

Die vrede heeft inderdaad z'n uitwerking. Het grote onderscheid tussen dat wat Israël heet en de heidenen (Lo-ammi) bestaat in de Gemeente niet meer, want Hij is onze vrede.

Buiten de Gemeente bestaat er ook geen onderscheid tussen Jood en heiden, maar je kunt daarover niet zeggen dat Christus daarvan de vrede is, want buiten de Gemeente is buiten Christus. Wij leren al in de eerste hoofdstukken van de brief aan de Romeinen dat het Evangelie kracht Gods is tot zaligheid voor Jood en heiden (Rom. 1: 16, 17).

In Hand. 15, waar de wet ter discussie werd gesteld, zegt Petrus dat de Joden op gelijke wijze moeten zalig worden als de heidenen (Hand. 15: 11), namelijk zonder de wet. Daarbuiten bestaat het verschil dus ook niet. Dat er verschillen zijn, zoals verschillende culturen, verschillende religies, dat is wel zo, maar voor God bestaan die verschillen niet.

Legendarisch is het verhaal dat wij vroeger langs de deuren moesten om het Evangelie te verkondigen. Eén van de mensen die ons aanhoorde, zei: 'Maar ik ben predikant van die kerk'. Waarop wij zeiden: 'Maar het is ook voor u'.

Datzelfde geldt uiteraard voor een Jood of iemand die Joods is. Het maakt geen verschil, het is voor iedereen. Je hoeft niet beslist atheïst te zijn om daarna tot geloof te komen.

Rom. 3: 23 Want zij hebben allen (Jood en heiden) gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods;

Dat betekent niet dat je dan een beetje minder heerlijkheid krijgt. Als je erft, dan heb je wat en als je derft, dan heb je niets.

24 En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijn genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is.

Onze werken doen daar niet aan toe of af. Onze relatie met God is bepaald door onze onderwerping aan Hem als de waarachtige God, de God Die de Waarheid is. Daar buigen wij voor. Dan geeft Hij ons het waarachtige leven, dat leven wat waardevol is, omdat je het niet meer kunt kwijtraken.

Wij worden zalig door het kostbaar en dierbaar bloed van Christus als van een onbestraffelijk lam. Dat is het kostbaar en dierbaar leven van Christus. Dat leven is wel voorgekend van voor de grondlegging der wereld, maar geopenbaard in deze laatste tijd om uwentwil (1 Petr 1: 20).

Wij leven uit die vrede Gods: vrede met God, vrede van God, Die onze harten vult en binnen de Gemeente vrede met elkaar. Ook met eventueel Joodse broeders en zusters en natuurlijk ook met onze heidense broeders en zusters.

Het enige wat wij van elkaar zouden weten, is dat wij getrokken zijn uit deze duistere wereld tot Zijn wonderbaar licht, dat wij uit deze tegenwoordige boze eeuw overgezet zijn in de toekomstige, overgegaan uit de dood in het leven. We waren dood in Adam en zijn levend in

Christus. Vroeger hadden we een verleden, maar nu hebben we een toekomst.

Overigens moet ik nog vermelden dat volgens de Bijbel vrede niet kan bestaan in een wereld die Christus verwerpt. Dat hangt samen met het feit dat de wereld de wereld is, omdat die de waarheid in ongerechtigheid ten onder houdt.

De strijd: inleiding

Waar men de waarheid verwerpt, verwerpt men God en Christus en daarmee ook Degene Die de Vrede is, Die vrede geeft of vrede bewerkstelligt.

Daar zijn in het OT zwart op wit uitspraken over. De meest bekende zijn:

- De goddelozen hebben geen vrede, zegt de HEERE. (Jes. 48: 22)
- Doch de goddelozen zijn als een voortgedreven zee, want die kan niet rusten, en haar wateren werpen slijk en modder op.
De goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede. (Jes. 57: 20, 21)
- De weg des vredes kennen zij niet, en er is geen recht in hun gangen; hun paden maken zij verkeerd voor zichzelf, al wie daarop gaat, die kent den vrede niet. (Jes. 59: 8)
- En zij genezen de breuk van de dochter Mijns volks op het lichtste, zeggende: Vrede, vrede! doch daar is geen vrede. (Jer. 6: 14; 8: 11)
- Zij zeggen vrede, daar geen vrede is. (Ezech: 13: 10)

Maar ook:

- Wanneer zij zullen zeggen: "Het is vrede en zonder gevaar, dan zal een haastig verderf hun overkomen (1 Thess 5: 3).

Het lijkt me overbodig om op al deze Schriftplaatsen in te gaan, omdat we weten dat de wereld per definitie Christus verwerpt. We weten ook dat de wereld nu eenmaal gekenmerkt wordt door oorlog. Het is altijd strijd. Dat is aan de ene kant de uitwerking van de zonde en aan de andere kant het logisch gevolg van het ongeloof van de mens.

Als er niet zoiets bestaat als absolute waarheid, dan is er dus niets dat de mensheid of de mensen kan verenigen en dus vrede kan bewerkstelligen. Dat is heel fundamenteel gezegd, maar zo ligt het nu eenmaal. Daarna kun je aan de uitwerking van dat beginsel beginnen te tornen, maar dat gaat niet lukken. Als er niet iets vaststaands is, dan is er niets waardoor men elkaar kan ontmoeten. Dan moet je dus altijd onderhandelingen aangaan en compromissen sluiten. De waarheid staat vast, maar de opvattingen van de wereld veranderen voortdurend, waardoor overeenkomsten en conclusies altijd weer ter discussie worden gesteld.

Vrede is alleen mogelijk daar waar men de waarachtige God kent. Hetzelfde geldt voor normen en waarden. Er zijn namelijk geen normen en waarden buiten God. Nog abstracter gezegd, als er niet iets is dat absoluut is, dan hebben we überhaupt geen normen en waarden. Populair gezegd: als Einstein gelijk heeft en alles is betrekkelijk, dan zijn we meteen van alle normen en waarden af en aan ons lot overgeleverd. Dan geldt het recht van de sterkste, of het recht van de grootste mond. Dat is de wereld. Is daar een oplossing voor? Nee, behalve dan dat men tot geloof komt in Christus en Hem aanvaardt als de enig Rechthebbende. Zo spreekt de Bijbel over Hem. En over de troon van David: 'Ik zal die *kroon* omgekeerd, omgekeerd, omgekeerd stellen; ja, zij zal niet zijn totdat Hij kome, Die daartoe recht heeft, en *Dien* Ik dat geven zal' (Ezech. 21: 27).

Ps. 2: 6 Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, den berg
Mijner heiligheid.

Als de mensheid het daar niet over eens kan worden, dan heb je oorlog. Maar als de Heer komt, zal het meer dan ooit tevoren oorlog zijn. Dan zal Hij oordeel brengen over de levende mensheid, uitlopend in allerlei oorlogen die in de Bijbel ook beschreven worden. Het kan gewoon niet anders.

Maar wij, als gelovigen, hebben vrede bij God en wij hebben vrede van God. Daar leven wij uit, maar het plaatst ons tegenover een wereld die gekenmerkt wordt door strijd. Het plaatst ons tegenover een wereld die het niet verdraagt dat er één waarachtige God is en dat er dus absolute normen bestaan.

Die ontkenning van de enige waarachtige God doordrenkt heel het leven, heel de cultuur van de mens. Niemand weet meer waar hij aan toe is. Of eigenlijk, we weten allemaal waar we van op aan kunnen, namelijk dat we nergens van op aan kunnen. Vandaag gelden deze normen en morgen die; het verandert allemaal. Maar wij proberen vast te blijven staan en dus worden we beschouwd als ouderwets en conservatief. Dat zijn wij ook, want we geloven in 'the old time religion'. We geloven in een ouderwetse God, Die overigens heel wat ouder is dan deze wereld zelf. Die God verandert niet. De wereld ook niet, want er blijft strijd, oorlog en opstand tegen God. De wereld blijft allergisch voor het Woord der waarheid, het Evangelie onzer zaligheid. Het heeft dus geen zin om ons met deze wereld werkelijk bezig te houden. De wereld kan geen vrede kennen. En als er toch vrede komt, dan zal die slechts van zeer korte duur zijn. Daarna barst het pas echt los, want dan komt de grote verdrukking, hoedanige niet is geweest van het begin der wereld, tot nu toe, en ook niet zijn zal (Matt. 24: 21).

Maar dit is onze wereld niet. Wij zijn daarvan verlost en dat is reden tot dankbaarheid.

De innerlijke strijd

Niettemin staan wij in een strijd.

Paulus spreekt in Rom. 7 over een strijd in 'mijn' leden en daarmee in 'mijn' leven. Het zal duidelijk zijn dat dit niet alleen bij Paulus het geval is.

Rom. 7: 23 Maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet mijns gemoeds, en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is.

Kort gezegd komt het erop neer dat als hij het goede wil doen, het kwade hem nabij ligt. Het goede dat hij wil doen, doet hij niet, maar het kwade dat hij niet wil doen, doet hij.

Dat zijn tegenstellingen. Het schetst een situatie van strijd waarin gelovigen zich bevinden. Het is de strijd tussen wat men gelooft en dus ook wil en het onvermogen van de natuurlijke mens (het vlees) dat zich tegen deze dingen verzet. Dat is een inwendige strijd.

De Bijbel zegt daarover dat we die oude mens zouden negeren, niet op de strijd in zouden gaan. Die strijd ook niet zouden aangaan, want dat leidt tot niets. Integendeel, het gaat daarin van kwaad tot erger.

In het algemeen geldt voor de natuurlijke mens en de daarbij behorende zonde of zonden, dat we die zouden negeren, of voor dood houden, dood rekenen, niet zouden tellen. Dat op zich kan moeilijk genoeg zijn en voor velen van ons zal gelden dat we dit in de praktijk op hardhandige wijze moeten leren.

Wij komen tot God en zijn met Hem verbonden in Christus. Dat is niet om wat wij zijn, of om wie wij zijn, maar het is juist ondanks wat en wie wij zijn en ondanks hoe wij leven.

Denk bijvoorbeeld aan Elvis Presley. Hij heeft de wereld aan geestelijke muziek uitgebracht. Weinigen weten dat en als iemand daarover hoort, dan is de reactie meestal: 'Elvis Presley? Een gelovige? dat kan toch niet? Maar wat hij ook was en wie hij ook was, hij was een gelovige.

We hebben er bij Elvis misschien weinig van gemerkt dat hij een gelovige was, maar wat we in elk geval hebben kunnen opmerken is dat hij een heleboel geestelijke muziek heeft uitgebracht. Dat had hij niet hoeven doen. Sterker nog, z'n platenmaatschappij stelde het niet op prijs. Maar toen hij een keer een elpee met geestelijke muziek uitbracht, kreeg hij daar meteen een prijs voor. Ik geloof zelfs dat dit de enige plaat is waarvoor hij ooit een prijs ontvangen heeft. Dat zijn leven voor andere gelovigen niet voorbeeldig was... dat is het mijne ook niet en het jouwe ook niet. Dat kan dus.

De strijd zoals Paulus die beschrijft in Rom. 7 is de strijd waarin een gelovige zich bevindt. De enige manier om die strijd te overwinnen is je er niets van aan te trekken. Dat is niet negatief, maar nul. Het kan ook positief gezegd worden en de apostel doet dat ook in het volgende hoofdstuk.

Rom. 8: 2 Want de wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods.

Dit is een samenvattende tekst en dat maakt hem wat moeilijk. De betekenis is dat waar men leert te leven naar de wet des Geestes des levens in Christus Jezus, namelijk daar waar men leert te leven uit de genade en het Nieuwe Verbond, waarvan deze Christus Jezus de Borg, de Middelaar en Hogepriester is, betekent dat in de praktijk het einde van die strijd tegen de oude mens. Het gaat om andere levensbeginselen, andere normen en waarden. Het gaat er niet om of we veel of weinig zondigen, maar dat wij geloven en Hem dienen.

Wij hebben belang bij minder zonden, vooral in het leven van een ander en misschien ook wel in het leven van onszelf, maar dat zijn onze beginselen, niet die van God. De Bijbel zegt dat God de zonden weggedaan heeft. Hij heeft het zondeprobleem opgelost en zal onze zonden niet meer gedenken. Hij heeft ons bekwaam gemaakt om dienaren te zijn onder het Nieuwe Verbond.

Dat die dienst onder het Nieuwe Verbond in de praktijk betekent dat wij krijgsknechten van Jezus Christus zijn, dat is zo, maar we hebben daarin niet de strijd tegen de zonden in het algemeen. Het gaat over een strijd om staande te blijven tegen een overvloed aan leugens die van alle kanten op ons af komen. Niet alleen door een atheïstische wereld, maar ook door een religieuze wereld. Juist vooral die laatste. Die andere strijd kun je gewoon opgeven. Die hoef je niet te winnen, want die heeft Hij al gewonnen. En voor zover de zonde latent of actief in ons aanwezig is, daar komt vanzelf een eind aan. Daarvan worden wij in de toekomst verlost.

De eenvoudige Bijbelse gedachte is deze: als onze zonden de Heer in de weg staan, dan doet Hij daar wat aan. Maar ik heb het vermoeden dat dit maar zelden het geval is. Als ze ons in de weg staan? Nou, ze staan ons ook niet in de weg; het probleem is dat wij mensen geneigd zijn onze eigen zonden als excuus te gebruiken om de Heer niet te hoeven dienen. Er is geen enkele reden om niet in Zijn dienst te kunnen zijn. Om onder die dienst uit te komen zeggen mensen vaak dat ze zwak zijn, niet deugen en teveel tekortkomingen hebben. Dat is niet eerlijk, want de Heer reinigt ons daarvan. Hij reinigt onze harten van een kwaad geweten om de levende God te dienen. En mochten er echt praktische zonden in ons leven zijn die

Hem in de weg zouden kunnen staan, dan is Hij bij machte om daar een eind aan te maken. Of Hij dat doet? Ja, als het Hem in de weg staat wel. Maar het blijft zo, dat wie we ook zijn, wij gaan gewoon tot de Heer en zeggen: 'O God, wees mij zondaar genadig'. Hij zegt dan: 'Uw geloof heeft u behouden'. O ja, dan zegt Hij nog: 'En zondig niet meer'.

Als je zonden je echt in de weg zitten, dan kun je maar het beste de Heer dienen en tegen Hem zeggen: 'Heer, hier ben ik. Ik deug weliswaar niet, maar als U mij roept en zegt dat U er wat mee kunt... hier is het'. Dat is g^{ên}ant om te zeggen, maar Hij gebruikt het wel. Dat is Bijbels. Tot zover deze strijd.

Strijd in het gebed

Rom. 15: 30 En ik bid u, broeders, door onzen Heere Jezus Christus, en door de liefde des Geesten, dat gij met mij strijdt in de gebeden tot God voor mij;

31 Opdat ik mag bevrijd worden van de ongehoorzamen in Judéa, en dat deze mijn dienst, dien *ik* aan Jeruzalem *doe*, aangenaam zij den heiligen;

32 Opdat ik met blijdschap, door den wil van God, tot u mag komen, en met u verkwikt worden.

Hier wordt gesproken over strijd in verband met gebed. 'Dat gij met mij strijd in de gebeden tot God voor mij.'

In de eerste plaats, al wat gedaan wordt in de dienst van God, op wat voor wijze en aard dan ook, is per definitie krijgsdienst. Het is altijd oorlog, ook al beleggen wij een Evangelisatiefeest. Het kan dus wel feest zijn, maar het is strijd. Het is een handeling die in ieder geval door de tegenstander als oorlogshandeling wordt beschouwd, want we treden daarin min of meer de vijand tegemoet.

Als men dus bidt, zoals in dit geval voor Paulus, dan zijn dat krijgshandelingen. Dat geldt voor elk gebed.

Wat wij ervan gemaakt hebben is dat het bidden zelf moeite kost, dat bidden een gevecht is. Toch hoeven we dat niet zo te zien, want in het gebed gaan we tot de Heer, Wiens eigendom wij zijn en Die we in alle oprechtheid en geloof dienen. Er is dus geen enkele reden voor ons om bidden als strijd te ervaren. Toch zou het als strijd beschouwd moeten worden, omdat het nu eenmaal een krijgshandeling is. Daar waar wij op welke wijze dan ook leven uit of in gemeenschap met onze Heer, worden wij en zijn wij betrokken in de voortdurende strijd tussen Waarheid en leugen en tussen Licht en duisternis.

Het woord 'bidden' of 'gebed' betekent etymologisch 'hardop spreken'. Dat neemt niet weg dat het woord als zodanig in de Bijbel aantoonbaar gebruikt wordt voor alles wat gedaan wordt in de dienst van God. Het is

dus een veel bredere uitdrukking dan wij denken. 'Bidden' is dus een metafoor voor alles wat met onze dienst aan de Heer verband houdt. Als wij de Heer dienen, dan bidden wij.

Dat is niet zozeer van belang voor ons jargon, maar wel voor het lezen van de Bijbel. Vooral als het over omstreden teksten gaat, zoals:

'Bidt zonder ophouden' (1 Thess. 5: 17). Dat wordt lastig bij een uitdrukking als 'ora et labora': bid en werk. Je kunt wel bidden, maar je moet ook wat doen. En dat is natuurlijk ook zo. Dat neemt niet weg dat het woord 'bidden' in de Bijbel net zo goed de aanduiding is voor diezelfde werken (hoewel niet in alle Schriftplaatsen). Daarbij wordt het belangrijkste kenmerk voor godsdienstigheid gebruikt voor de aanduiding van de hele dienst aan God.

Dat belangrijkste kenmerk schijnt te zijn dat wij bidden tot God. Daaraan herkent de wereld ook dat we christenen zijn, want als we bidden voor het eten, dan is dat een kenmerk van ons christen zijn. Niettemin komt het in de Bijbel vele malen voor dat dit belangrijkste kenmerk aangeduid wordt voor het geheel. Dat is een heel normaal taalkundig verschijnsel.

'Bidt zonder ophouden' betekent dus: dien de Heer, zonder ophouden.

Een variant daarvan is: 'Ik wil dan dat de mannen bidden in alle plaatsen, opheffende heilige handen, zonder toorn en twisting' (1 Tim. 2: 8).

Er zijn toch wel plaatsen waar je niet op de gedachte komt om te gaan bidden en waar je ook beter je handen niet kunt opheffen. Bidden doe je niet in alle plaatsen. Bovendien is het helemaal geen christelijk gebruik om de handen op te heffen bij het gebed. Wij doen dat niet omdat we denken dat dat Joods is.

De betekenis is veel dieper. Het betekent dat wij ons in alle plaatsen, waar we ons bevinden, waar ter wereld we ook zijn, Hem zouden dienen omdat we dienaren van Christus zijn.

Het gebruik van het opheffen van heilige handen tot God is niet om God wat te geven. Dat doen de heidenen. Wij heffen de handen op tot God, opdat Hij onze handen zou vullen. Heilige handen zijn handen die gewijd zijn aan de dienst van God.

Heilig = gewijd aan de dienst van God.

De Heer zei: 'Heilig Mij de zonen van Aäron, dat zij Mij het priesterambt bedienen, en Ik zal hun handen vullen'. Dit betekent dat de Heer ze wat te doen zal geven.

Zo is het ook met ons. Wij gaan ook niet met lege handen door het leven. Wij dienen de Heer en Hij geeft ons wat te doen. Wij gaan dus biddend, de Heer dienend, door het leven en heffen onze handen op.

Strijd in het gebed is dus de strijd in heel onze bediening in dienst van de Heer. In die dienst geeft de Heer wat Zijn krijgsknechten nodig hebben. Dat het een strijd is om die dienst vol te houden, ja, dat is zo. De duivel

probeert aan die strijd altijd een eind te maken en hij heeft daarvoor een heleboel methoden ontwikkeld in de loop van de geschiedenis.

Het gebed waar Paulus het in Rom. 15: 30 over heeft is dus aan de ene kant een letterlijk gebed en aan de andere kant is het de gedachte dat men medestander met Paulus in de strijd zou zijn en zou leven in verzet tegen de ongehoorzamen in Judéa. Daarmee wordt meteen verklaard waar die strijd over gaat, hoe de vijand zich manifesteert. Dat is dus niet in de eerste plaats de zonde van de natuurlijke mens, maar de zonde van ongelof.

Wij hebben te maken met al die tegensprekers. Paulus noemt die tegensprekers hier 'de ongehoorzamen in Judéa'. Dit is enigszins eufemistisch uitgedrukt, omdat wanneer je het ronduit zegt het de ongehoorzame Joden blijken te zijn.

Het lijkt er namelijk sterk op dat Paulus het heeft over de ongehoorzame Joodse gelovigen in Judéa en met name in Jeruzalem. Die kun je niet zomaar met 'Joden' aanduiden, want zij waren christenen. Het waren wedergeboren mensen die vasthielden aan de Joodse traditie met hun wetten en instellingen. Daarover lees je al in Handelingen, maar verder ook in de brieven. Hier dus ook.

Paulus ondervond grote tegenstand van met name gelovige christenen in Judéa, in Jeruzalem. Zij waren trouwens ook de aanleiding tot Paulus' gevangenneming in Jeruzalem, waarna hij afgevoerd werd naar Caesaréa en Rome. Dat heeft hem jaren van zijn leven gekost. Veroorzaakt dus door de vijandschap van het judaïsme in het algemeen en van de gelovigen in Jeruzalem in het bijzonder. Dat ondanks het feit dat Paulus vele malen melding maakt dat hij zich bezighoudt met de materiële zorg voor de verarmde gelovigen in Jeruzalem. Hij hield overal op het zendingsveld collecten voor het thuisfront. Dat is de dienst aan Jeruzalem uit Rom. 15: 31. Het gaat dus over gelovigen die vast willen houden aan de Joodse wetten, inzettingen en gebruiken. Dat bepaalde voor een belangrijk deel de strijd van de apostel Paulus. Niet alleen hier, maar op al z'n zendingsreizen.

1 Kor. 9: 24 Weet gijlieden niet, dat die in de loopbaan lopen, allen wel lopen, maar *dat één* den prijs ontvangt? Loop alzo, dat gij *dien* moogt verkrijgen.

Niet oppervlakkig lezen en zeggen dat je per sé moet winnen. Er staat dat je met volle inzet de loopbaan zou lopen. Je gaat niet winnen, want er zijn gelovigen die voor ons uit gelopen zijn, die we niet meer verslaan. Maar je zou die loopbaan wel zo lopen alsof bij wijze van spreken je leven ervan

afhangt. En in zekere zin is dat natuurlijk ook zo. Je zou die loopbaan met uiterste inzet lopen. Als je dat niet doet, dan ben je geen sportman. En via de sport kom je bij de strijd, want sport heet ook tegenwoordig nog gewoon strijd. Het mag dan een tamelijk onschuldig tijdverdrijf zijn, maar het roept niettemin zeer agressieve gevoelens bij de mens op.

- 25 En een iegelijk, die *om prijs* strijdt, onthoudt zich in alles. Dezen dan *doen wel dit*, opdat zij een verderfelijke kroon zouden ontvangen, maar wij een onverderfelijke.

Dat je je onthoudt betekent dat je je beperkt. Dat is in de oorlog zo en ook in de atletiekbaan.

In de dagen van Paulus was er wel beroepssport, maar het werd niet als zodanig beloond, want de prijs bestond eventueel uit een verderfelijke kroon. Meestal was dat een krans van laurierbladeren, die je later altijd nog in de soep kon gooien. Het ging alleen om de eer. Tegenwoordig is de eer afgeschaft en vervangen door contanten. Zolang we die nog hebben, want die zijn natuurlijk binnenkort ook afgeschaft. Dan bestaat er alleen nog maar een plastic kaartje.

Maar wij zouden een onverderfelijke kroon ontvangen.

- 26 Ik loop dan alzo, niet als op het onzekere; ik kamp alzo, niet als de lucht slaande;
- 27 Maar ik bedwing mijn lichaam, en breng het tot dienstbaarheid, opdat ik niet enigszins, daar ik anderen gepredikt heb, zelf verwerpelijk worde.

Paulus doet niet zomaar wat. Hij is er bewust mee bezig. Bovendien bedwingt hij zijn lichaam, om het zo tot dienstbaarheid te brengen. Mocht je dus denken dat alles mag, dan is dat weliswaar zo, maar of je daarmee je lichaam tot dienstbaarheid brengt? Je bent vrij en mag alles en hoeft de loopbaan niet te lopen, maar je bent gek als je het niet doet. Dat is zonde van je leven en geeft bovendien geen bevrediging. Je moet toch wat te doen hebben en er moet toch iets zijn waarnaar je je uitstrekt, waarvoor je leeft.

Tegenwoordig leven mensen niet meer ergens voor en gaan op zoek naar hun identiteit. Dat kan natuurlijk niet. Onze identiteit wordt bepaald door waarvoor we leven en wat we in ons leven doen. Dat is bepalend voor wie we zijn.

Wij zijn als kinderen van God dienstknechten, krijgsknechten van onze Heere Jezus Christus. Dat is onze identiteit en zo worden wij geacht te leven. Niet zoals Israël in de woestijn die zich van de roeping als volk van

God in de praktijk niets aantrok. Dat staat meteen in het volgende hoofdstuk, in 1 Kor. 10. Daarin wordt gedemonstreerd hoe het met je afloopt als je wel behoort tot het volk van God, maar niet de Heer wilt dienen. Je hoeft de Heer niet te dienen, maar dan krijg je uiteraard ook geen erfenis. Dat is de geschiedenis van Israël.

Strijd met geestelijke wapens

In 2 Kor. 10 wordt Paulus door de Korinthiërs beschuldigd dat hij wandelt naar het vlees. Paulus zegt daarop in vers 3

2 Kor. 10: 3 Want wandelende in het vlees, voeren wij den krijg niet naar het vlees;
4 Want de wapenen van onze krijg zijn niet vleselijk, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten;

We zitten allemaal vast aan het vlees en wandelen daar ook in. Je kunt dus makkelijk iedereen beschuldigen dat zij in het vlees wandelen. We moeten nu eenmaal drie keer per dag eten en nog meer dingen doen om in leven te blijven. Natuurlijk kun je daarvan zeggen dat je in het vlees wandelt.

Wandelen in het vlees is echter niet hetzelfde als wandelen naar het vlees. En als we in het vlees een krijg (oorlog) hebben, dan gebruiken we geen wapens naar het vlees. Je gaat die krijg niet aan met letterlijke zwaarden, dorsvlegels en hooivorken. Nee, de wapens die wij in de strijd gebruiken zijn krachtig door God tot nederwerping der sterkten. Hoezo dan? Wel,

5 Dewijl wij de overleggingen ter nederwerpen, en alle hoogte, die zich verheft tegen de kennis van God, en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus;

De strijd speelt zich dus af op geestelijk niveau. Het gaat om waarheid en leugen. Het gaat om de gedachten van God (Jes. 6) die hoger zijn dan de gedachten van mensen. Het is de bedoeling dat mensen hun gedachten laten varen, de strijd opgeven en zich laten onderwerpen aan Gods gedachten. Over het algemeen vindt men dat een intellectuele nederlaag, maar persoonlijk beschouw ik het als een intellectuele overwinning. Er is niets zo verstandig dan je te laten onderwijzen door Iemand Die het beter weet dan jij.

En dat Hij het beter weet dan jij, kan niet missen, want Hij heet God en is de Schepper van hemel en aarde. Het is dus het toppunt van intellect je eigen gedachten aan de kant te schuiven en te luisteren naar wat God je heeft te openbaren.

God openbaart Zich in Zijn Woord en dat Woord predikt Paulus en dus is hij betrokken in de strijd. Niet met vleselijke wapens, maar met geestelijke wapens. In het verleden hebben christenen zelfs geprobeerd het christendom te verspreiden via wapengeweld.

Dat is in de islam heel normaal. Die godsdienst zou alleen maar door wapens verspreid worden. Wat bij de islam de jihad heet, de heilige oorlog, heet bij ons Evangelisatie. Daarom is het triest dat men in het christendom bij gelegenheid in de fout gegaan is door te evangeliseren met het zwaard. Dit had voornamelijk politieke achtergronden en die hadden er natuurlijk niet mogen zijn.

Maar bij degenen die nu nog vasthouden aan de waarheid, namelijk aan het Woord van God, geldt dat we dat Woord prediken. In andere religies en met name in deze zwaar opkomende islam, wordt geen propaganda gemaakt voor een leer (want die hebben ze niet echt), maar wordt men gedwongen door het zwaard over te gaan tot een religie. Dat is altijd zo geweest. Europa is de eeuwen door bedreigd geworden door de islam, tot in onze dagen aan toe. Dat kun je in de geschiedenisboeken lezen. Maar geschiedenis is tegenwoordig helemaal geen interessant vak meer, want als er iets uit de geschiedenis duidelijk wordt, is het wel dat de mens daaruit niets leert. Wat vroeger gebeurde, gebeurt vandaag ook. Dat blijft gewoon zo.

De gespannen verhouding tussen de Arabische- en Europese volken is er altijd geweest en voert zelfs veel verder terug dan onze christelijke tijd.

Maar de strijd die wij hebben te voeren heeft met vleselijke oorlogen niets te maken. Het gaat over de verbreiding van het Evangelie.

De wereld neemt ons kwalijk dat wij strijden tegen andere culturen en onverdraagzaam zijn. Dat is tot op zekere hoogte ook zo; wij strijden tegen andere culturen en willen de mensen tot de Heer brengen en tot de dienst aan de enige waarachtige God.

Onverdraagzaam? Ik beschouw mezelf niet als onverdraagzaam. We halen vaak de schouders op met de gedachte dat ze het maar bekijken, want het gaat over een wereld die de onze niet is.

Onze tegenstanders zijn bepaald wel onverdraagzaam. Dat kun je ze niet kwalijk nemen, want zij zijn allergisch voor de waarheid.

Ze beschouwen ons als arrogant. Dat zijn wij niet, want wij zijn juist nederig en onderwerpen ons aan het Woord van God, terwijl zij juist hun eigen godsdienst en zelfs god ontwikkeld hebben. Zij hebben zichzelf een eigen godsbeeld gefiguurzaagd en dat noem ik nog eens arrogant.

Wij zijn zeker van onze zaak omdat wij geloven in de God van de Bijbel en in de onfeilbaarheid van Zijn Woord. In de praktijk hebben we alle redenen om zeker van onze zaak te zijn, maar dat maakt ons niet arrogant en onverdraagzaam, integendeel.

We hebben de waarheid gevonden en gunnen iedereen diezelfde waarheid en dezelfde rijkdom die wij in Christus hebben gevonden.

Degenen die die waarheid niet willen zijn onze tegenstanders. Zij zijn fanatiek, te fanatiek, maar ik noem het allergie. Je kunt met mensen overal over praten en tegenwoordig ook zeker van mening verschillen, want we worden immers geacht tolerant te zijn (wat gelijk is aan onverschilligheid), maar als het onderwerp op de Bijbel komt, dan springen ze op als door een wesp gestoken. Dat is allergie, overgevoeligheid voor de waarheid.

Wij staan dus in een krijg en hebben geestelijke wapenen.

Ef. 6: 10 Voorts, mijn broeders, wordt krachtig in den Heere, en in de sterkte Zijner macht.

‘Wordt krachtig’. Je was het dus eerst niet, maar wordt geacht dat te worden.

Het is de bedoeling dat je krachtig wordt in Zijn kracht. Zijn kracht zal in onze zwakheid volbracht worden. Het is niet onze eigen kracht. Het zijn ook niet onze eigen middelen of overtuigingsmethoden. Ik ben in de loop van de tijd allergisch geworden voor al die methoden voor Evangelisatie en voor die methoden voor gemeenteopbouw. Ik heb er altijd wat tegen omdat het resultaat daarvan helemaal niet afhangt van onze methoden. Het resultaat is afhankelijk van of het Woord van God gesproken wordt of niet.

De methoden die ik in de loop der tijden ben tegengekomen lijken bovendien verdacht veel op de cursussen verkooptechniek, of de gemiddelde cursus public relations of communicatietechniek. In onze kringen heet dat dan methoden van Evangelisatie. Daar geloof ik niet in. Ik geloof dat de kracht Gods in onze zwakheid - en in de praktijk ook echt wel ondanks onze zwakheid - gerealiseerd zal worden. Daar vertrouwen wij dagelijks op en ik hoop dat dit in jouw leven net zo is. Dat is Bijbels. Daarom: ‘Wordt krachtig in den Heere en in de sterkte Zijner macht’.

Beide Korinthebrieven zijn geschreven met ongeveer deze strekking, dat Paulus tegen de Korinthiërs zegt: ‘Inderdaad, ik ben zwak, ik kan niets, ik doe het niet goed, ik zie er niet goed uit, ik heb m’n verleden niet mee, m’n heden trouwens ook niet. Jullie hebben volkomen gelijk, maar wat aardig is het nu toch, dat niettemin door mijn Evangelieprediking nota bene jullie gemeente daar in Korinthe ontstaan is. Want ik heb daar het Evangelie gebracht en ik heb daar het fundament gelegd dat gelegd is’. De conclusie aan het eind is dat als Paulus zwak is, door Wiens kracht is dan de gemeente ontstaan? Zo eindigen de Korinthebrieven.

De Heer had tot Paulus gezegd: ‘Mijn genade is u genoeg en Mijn genade wordt in uw zwakheid volbracht’. Dat is niet veranderd, maar werkt nog steeds zo.

En dus: ‘Wordt krachtig in de Heere, en in de sterkte Zijner macht’.

Ef. 6: 11 Doet aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen des duivels.

De metafoor is de uitrusting van een militair. Je moet de gehele wapenrusting aandoen en je niet half kleden waardoor je kwetsbaar wordt.

12 Want wij hebben niet de strijd tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers dezer wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht.

Je kunt dus meteen ophouden met alle psychologische benaderingen van dit onderwerp.

We staan in de strijd en hoe ga je daarmee om? Ons leven bestaat immers uit het ergens mee omgaan. Dat zijn zulke lelijke termen: ergens mee omgaan. Wat voor benadering je ook kiest, het heeft geen enkele zin. Het is oorlog en het is een strijd die niet tegen vlees en bloed is. Het is ook niet uit vlees en bloed te verklaren en het onderwerpt zich ook niet aan beginselen van vlees en bloed en dus ook niet aan de ideeën van de moderne antropologie en psychologie. We hebben geen product in de aanbieding waarin iemand wellicht interesse heeft. Moeten we iemand opzadelen met iets waar hij allergisch voor is? Dat is geen normale situatie. Het zijn geen spullen die we aan vrienden verkopen, maar het gaat om zaken die we aan vijanden moeten proberen te slijten. Ze zien je aankomen, met zo'n kruisje op je revers of een sticker op je auto. Zo werkt het niet en dat is ook helemaal niet de bedoeling.

Wij hebben niet de strijd tegen de mens met z'n zondige natuur. Voor de vleselijke mens ziet het er in de praktijk altijd zo uit. Wij hebben een product en proberen het aan de man te brengen. Wij hebben een leer (want dat kun je als een product beschouwen) en die proberen we zo wijd mogelijk te verbreiden en over te dragen op een ander. Daarvoor hebben we de discussie uitgevonden, onder het motto: gaat heen en discussieer. Dat is niet Bijbels. Er staat: 'Ga heen en predik', 'maak bekend.' Het is geen strijd tegen vlees en bloed, maar...

Ef. 6: 12 ... tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers dezer wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht.

'Lucht' is gewoon hetzelfde woord voor 'hemel' als in Ef. 1: 3, waar staat dat wij met Christus gezegend zijn met elke geestelijke zegening in de hemel.

Deze geestelijke boosheden, machten, geweldhebbers, zijn die hoge jongens die in de praktijk de wereld, zo goed en zo kwaad als dat gaat, besturen. Zij regeren de wereld onder leiding van de overste der macht der lucht, de geest die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid, de eeuw dezer wereld (Ef. 2: 2).

Je loopt tegen de duivel op. Hoewel je praat met de mens, heb je in feite met de duivel te maken. Daarmee is die mens niet de duivel, maar je hebt elke dag met de duivel te maken, want hij regeert de wereld nu eenmaal.

Als het om het Evangelie gaat, ben je niet bezig een auto te verkopen en iemand de behoefte aan zo'n vervoermiddel aan te praten, zodat je daarna voor weinig geld een tweedehands auto kunt aanbieden.

Zo werkt het in de praktijk meestal wel. Men praat de mensen eerst een zondeschild aan, om ze vervolgens vergeving aan te bieden. Hebben ze dan geen zondeschild? Jawel, maar dat doet weinig ter zake. De Bijbel leert dat wat die zondeschild ook is, wanneer je tot geloof komt in de Heere Jezus, je nieuw leven ontvangt. En o ja, die zondeschild is en passant ook weggedaan. De oude rekening is betaald, lang geleden namelijk. Dat was al gebeurd voordat je tot geloof kwam.

Essentieel is dat het niet maar gaat over onze zonden en schuldgevoelens, maar over DE WAARHEID van die God van hemel en aarde die gepredikt wordt in een wereld die per definitie ligt in de macht van de satan. Denk daar niet te gering over. Het is oorlog, op hoog, zeer hoog niveau. Daarom hebben we de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen deze lui die de wereld regeren. En daarom vervolgt Paulus met...

Ef. 6: 13 Daarom neemt aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt wederstaan in den bozen dag, en alles verricht hebbende, staande blijven.

In de eerste plaats betekent dit:

14 Staat dan, uw lenden omgord hebbende met de waarheid, en aangedaan hebbende het borstwapen der gerechtigheid;

Waarheid is één van onze verdedigingswapens. Het gaat om de gerechtigheid Gods die geopenbaard wordt in Christus. Het gaat over Gods recht, niet over het recht van mensen.

Die gerechtigheid Gods houdt onder andere in dat God de zondaar veroordeeld heeft en dat er nieuw leven is in de opgestane Christus. Maar het houdt ook in dat op grond van datzelfde recht Gods wij, die van Godswege gekocht en betaald zijn, Zijn eigendom zijn en daardoor betrokken zijn geworden als eerstelingen in deze strijd die moet leiden tot

de definitieve ondergang van satan en de hele mispoge. Daar leidt het namelijk naartoe en wij zijn daarin betrokken.

15 En de voeten geschoeid hebbende met de bereidheid van het Evangelie des vredes;

Dit komt volstrekt overeen met dat je ten allen tijde bereid bent verantwoording af te leggen van de hoop die in je is (1 Petr. 3: 15). Daarbij gaat het er niet om dát je erop uitgaat, maar dat je de bereidheid hebt om het te doen. In militaire dienst had je vroeger ook 24 uur dienst en recht op ontbering. Ook al was het midden in de nacht, als het alarm ging, moest je aantreden op het appel met je complete wapenrusting. Het is met ons als kinderen Gods precies zo. Daar leven wij in, daar zijn we voor, daar zijn we voor vrijgemaakt. We zijn verlost van die andere slavernij, opdat we bekwaam zouden zijn de levende God te dienen. En dit is onze wapenrusting.

We laten ons niet tegenhouden, maar gaan moedig voorwaarts in het Licht. Voorwaarts steeds, voorwaarts steeds. Het is altijd voorwaarts, want wij hebben een toekomst waarheen we onderweg zijn. Wij weten hoe het met onze strijd afloopt. Dat is een vast en zeker gegeven. Dát is ons leven en het gaat erom hoe wij in dit leven staan, dat wij bereid zijn het Woord der Waarheid, het Evangelie der zaligheid, te prediken.

We verkeren in een oorlogssituatie en hebben de voeten geschoeid met de bereidheid van het Evangelie des vredes. We gaan dus op vredesmissie. Dat Evangelie spreekt over vrede en wij hebben dat Evangelie aanvaard. Daarom hebben wij vrede met God en woont de vrede Gods in ons. Met als consequentie dat die situatie ons in oorlog gebracht heeft met de tegenstander.

Wij zijn dus bereid om het Evangelie des vredes uit te dragen, maar altijd vanuit het bewustzijn dat wijzelf vrede hebben. Wij hoeven geen overwinning te behalen. Die overwinning ís behaald. De tegenstander strijdt en wij willen degenen die leven onder de macht van die tegenstander deelgenoot maken van de overwinning die behaald is.

16 Bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs, met hetwelk gij al de vurige pijlen des bozen zult kunnen uitblussen.

Hoewel waarheid in deze opsomming het eerst genoemd wordt, schijnt geloof in de strijd het belangrijkste te zijn. Aan waarheid heb je nu eenmaal niets als je het niet gelooft. Beide begrippen kunnen niet zonder elkaar, want wat heb je aan waarheid als niemand het gelooft. Waarheid betekent

voor ons alleen wat als we ons vertrouwen erin gesteld hebben. Dat is wat ons beschermt.

In het 6^e couplet van ons volkslied staat:

Mijn schild ende betrouwen
zijt Gij, o God mijn Heer,
Op U zo wil ik bouwen,
verlaat mij nimmermeer.
Dat ik doch vroom mag blijven,
Uw dienaar t' aller stond.
De tirannie verdrijven
die mij mijn hart doorwondt.

Het zou beter zijn dit 6^e couplet van het Wilhelmus tot volkslied te maken. Dit is namelijk precies de positie van het kind van God. Het geeft inderdaad de gedachten weer van degene die wij noemen de vader des vaderlands. Het betekent ook dat dit soort gedachten ten grondslag liggen aan de Nederlandse staat als zodanig. Wij zijn het helaas kwijtgeraakt. Dat is nog niet het ergste. Het ergste is dat wij als kinderen Gods die dingen zelfs kwijtraken. Het enige waarop wij kunnen vertrouwen en op kunnen bouwen is dat schild des geloofs. Betrouwen is hetzelfde als geloven. Wij zouden op de Heer vertrouwen en daaruit leven. Als er al een strijd zou zijn, dan zou het die strijd moeten zijn, namelijk dat wij trouw blijven aan de waarheid.

In de wereld is men dat kwijt, maar wij als kinderen Gods zouden deze wapenrusting dragen, opdat wij al de vurige pijlen des bozen kunnen uitblussen. Dat kunnen wij. Het betekent niet het einde van de strijd, maar het betekent dat wij kunnen blijven staan, wat er ook gebeurt, wat men ook leert, wat men ons ook zegt en waar men ons ook mee zou bedreigen. Vooral de christenen die in de eerste eeuwen leefden hebben hiermee te maken gehad. Later nog eens, ten tijde van de reformatie. Als je trouw bleef aan God als hoogste Gezag, dan kostte het je de kop. Zo is het gegaan in een vijandige wereld. En vergis je niet, dit is nog steeds onze positie. Als wij het niet de moeite waard vinden daarvoor te strijden en eventueel ons leven te geven, dan hebben we toch niet begrepen waar het eigenlijk over ging. Als je weet waar het over gaat, als je weet dat het gaat over die God, de waarachtige God, de God der waarheid, Die Zichzelf geopenbaard heeft in de geschiedenis en Die de wereld zo liefhad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat eenieder die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe; als dat echt waarheid voor je is, dan weet je dat je je daarvan niet los kunt maken. Dan zit er niets anders op dan je daaraan te onderwerpen.

Wat het kost? Wat heb je te verliezen? Het is als bij iemand die je wat wil verkopen en je moet zeggen dat je het niet betalen kunt. De tegenvraag is dan: 'Hoeveel kun je betalen?'

Wat heb je te verliezen? Niets toch? Ja, je leven dat je hier hebt, maar wat is dat leven waard? Het is de duivel die je wijsmaakt dat dat leven wat waard is. Het leven van de natuurlijke mens is niets waard. Het is van korte duur en gaat voorbij, net als het resultaat van dat leven, zo dat er al is. Kortom, wij hebben niets te verliezen, we hebben alleen maar wat te winnen. Wij komen met onze failliete boedel tot de Heer. Niet met de boodschap dat je weet dat het failliet is en of Hij er nog iets van kan maken, maar dat je weet dat het niets voorstelt en 'omdat U mij roept. Wel, hier ben ik. Spreek Heer, want Uw knecht hoort.'

Als je denkt dat je dan ook uit de strijd bent... nee, de echte strijd begint dan pas. Ik zeg wel 'de echte strijd', maar bedoel te zeggen 'de goede strijd'. Al die andere strijd heeft geen zin.

De goede strijd

- 1 Tim. 1: 18 Dit gebod beveel ik u, *mijn* zoon, Timótheüs, dat gij naar de profetieën, die van u voorgegaan zijn, in dezelve den goeden strijd strijdt;
- 19 Houdende het geloof, en een goed geweten, hetwelk sommigen verstoten hebbende, van het geloof schipbreuk geleden hebben;

Het gaat om de goede strijd. Leg de nadruk maar op 'goed', in plaats van op 'strijd'. Mensen strijden altijd, maar meestal strijden ze de verkeerde strijd.

- 1 Tim. 6: 12 Strijd den goeden strijd des geloofs, grijp naar het eeuwige leven, tot hetwelk gij ook geroepen zijt, en de goede belijdenis beleden hebt voor vele getuigen.
- 2 Tim. 4: 7 Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden;

Daar gaat het altijd over, om het behouden van het geloof en dus om het behouden van het Woord waarin wij geloven.

Als je een kind bent kun je je gemakkelijk van alles laten wijsmaken. Dat is ook de bedoeling, want een kind moet leren. Als we ouder worden leren we vraagtekens te zetten: 'Dat hebben ze me wel verteld, maar is dat ook zo?'. Dan gaan we twijfelen aan wat ons is verteld. Zo gaan er heel wat christenen door het leven. Zij zijn begonnen in oprecht geloof en later schijnt dat je er ook anders over kunt denken. Nog later is dat dan ook werkelijk zo: 'Ja, ik denk er nu anders over', of: 'dat dacht ik in mijn jeugd, in mijn jeugdig enthousiasme. Dat waren jeugdzonden'.

Tragisch. Je zou vasthouden aan wat je geleerd hebt uit dat Woord van God. Dat Woord verandert niet. Wat verandert zijn opvattingen van mensen.

Maar wij geloven en staan in de genade. We houden stand en blijven staan.

Is er strijd om ons heen? Ik zou me zorgen maken als die strijd er niet was. Soms doe ik dat ook. Bij gelegenheid denk ik wel eens: 'Wat is het toch rustig tegenwoordig'. Dan weet ik dat dat nooit lang zo zal blijven. Er komt wel weer zo'n aanval ergens vandaan. En als die komt... oké, een beetje inperken, een beetje beter opletten en gewoon doorgaan. Ik kan moeilijk zeggen: 'met hernieuwde ijver ons toewijden aan de Heer'. Het is gewoon zoals het was. Het blijft zo. Soms gaat het gemakkelijk, soms gaat het moeilijk, soms is er veel tegenstand, soms is er weinig tegenstand, soms weet je niet dat er tegenstand is. Dat is het beste, want dan heb je er ook geen last van. Maar de duivel zorgt er wel voor dat je van alles te weten komt. Dan houdt dat je gedachten bezig. Dan richt je je op omstandigheden en omstanders, in plaats van op het Woord van God.

Wij zouden onder dit soort omstandigheden precies andersom reageren. Laat die omstanders maar. Wat zij willen, met alle respect, maar wij, ik en mijn huis, wij zullen de HEERE dienen. Als wij dat gezamenlijk doen, dan kunnen we ook mooi gezamenlijk optrekken, want:

Saam vereend, in één gemeenschap,
met de Heiland zijn wij sterk.

Wij verkonden Blijde Boodschap,
van Zijn groot verlossingswerk.

Daarom, zing mee,
Zing van verlossing en van vree.

Zo zie ik het graag en wil ik jullie ook graag zien. Saam vereend in onze toewijding aan onze Heer. Vrede met God, vrede met onszelf, vrede met elkaar, maar vooral toegewijd aan de strijd die daar nu juist het gevolg van is. Opdat we tezamen strijden en tezamen zouden staan in deze strijd, onder het gezag, het bevelhebberschap van die enige overste Herder, Hoge priester, Die wij hebben, namelijk onze Heere Jezus Christus. Hij weet wie wij zijn. Hij kent ons. Hij heeft ons bij elkaar geplaatst. Hij wil ons gebruiken tot eer van Zijn Naam.

Tegenstand? Jawel!

'Maar', zei de apostel, 'in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, Die ons heeft lief gehad.'

Terwijl wij aan de ene kant ons vullen met dat Woord van Christus, omdat het rijkelijk in ons zou wonen en ons voeden met heel de Schrift Die nuttig is in de onderwijzing tot rechtvaardigheid, zijn wij aan de andere kant actief en betrokken in het grote werk dat God doet in de loop der geschiedenis, namelijk de oprichting en daarna de openbaring van Zijn

Koninkrijk in de toekomst. Daar gaat het naartoe, daar zien wij naar uit, dat is onze levende hoop, dat is onze zalige hoop. We verwachten van de wereld geen lof of eer. Wij verwachten dat we van de Heer loon zullen ontvangen. Bij bewezen dienst, bij getrouwe dienst en onderwerping aan Hem. Dat wens ik jullie toe en verder wens ik dat we nog vele jaren, zolang we hier nog zijn, bij voorkeur gezamenlijk, de Heer kunnen dienen. Op wat voor wijze dan ook. Amen.